

60
miljoonaa raitiovaunu-
matkaa vuodessa.

Helsinki Helsingfors

**Kaupungintalolla on
50-vuotisjuhlat.**

**Vem döljer sig bakom
masken? Möt henne
på sidan 22.**

Kansalaisaktiivi Taru Kehälinna:
”Meillä on liikaa sellaista kulttuuria,
että tavara vaan dumpataan johonkin
ja sitten se on jonkun muun ongelma.”

2 Sisällys

- 07

KOMMENTOI kaupungin kulttuurivisiota, joka ehdottaa Hanasaaren voimalaitosta kulttuurikäyttöön.
- 08

KAUPUNKI AUTTAA selviämään koronahaitoista. Lue myös tietopaketti koronatartunnan varalle.
- 10

OLYMPIASTADIONILLA riittää uutta katsomokatteista sisäjuoksurataan. Syyskuussa on yleisötaphtumia.
- 12

ZERO WASTE FINLANDIN puheenjohtaja Taru Kehälinna taistelee jätteettömämmän maailman puolesta.
- 14

YLÄKOULULAISET jättävät lounaita väliin. Kouluissa kokeillaan nyt uusia keinoja tilanteen korjaamiseksi.
- 15

BONGAA konsertteja kirjastoissa ja muuta kivaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan teemasivuilta.
- 20

KAUPUNGINTALO on kokenut monenlaista matkallaan hotelli Seurahuoneesta päätöksenteon ytimeen.
- 22

PÅ SVENSKA. Servicecentralen i Tölö vill nå allt fler svenskspråkiga seniorer i stadsdelen.
- 24

IN ENGLISH. Nitin Sood is proud of the brave steps Helsinki is taking towards creating a more equitable and open-minded capital city environment.
- 28

ASUKKAIDEN TOIVEITA istutuksista kutsuveneeseen on toteutunut kesän aikana OmaStadin tuloksena.
- 29

YÖLUOTSI Salla Vallius kehittää vuorokauden myöhäisemmän ajan toimintoja Helsingissä.
- 31

LÄHIVUOSINA Helsinkiin saadaan uusia raitiotieyhteyksiä esimerkiksi Hernesaareen ja Ilmalaan.

Lukijakilpailu
s. 30
Missä miehet kalastivat
1950-luvulla?

PÄÄKIRJOITUS

Me tulemme palautumaan kriisistä

Jan Vapaavuori
Pormestari

Koronakriisi on ollut massiivinen maailmanlaajuinen terveydellinen, sosiaalinen ja taloudellinen kriisi. Maailman mittakaavassa me helsinkiläiset olemme kuitenkin onnistuneet tämän kriisin hoitamisessa hyvin. Olemme puhaltaneet yhteen hiileen ja toimineet vastuullisesti. Tällä hetkellä kaupungin tärkein tehtävä on torjua pandemian toista aaltoa, mutta toisaalta samaan aikaan mahdollistaa helsinkiläisten mahdollisimman normaali elämä. Palautuminen tästä kriisistä ei todennäköisesti tarkoita paluuta aikaan ennen kriisiä. Osa muutoksista on pysyviä. Helsinkiläisten pitää kuitenkin jatkossakin saada elää hyvää elämää maailman toimivimmassa kaupungissa. Kriisistä palautuminen tulee seuraavien vuosien aikana etenemään lomittain kriisin hoitamisen kanssa. Tulevat vuodet ovat tasapainoilua, mutta me tulemme palautumaan tästäkin kriisistä.

Helsinki-lehti

		2.
	1.	
3.		4.
	6.	
5.		7.

Kannen kuvat: 1. Jussi Hellsten*
2. Omar El Mrabt* 3. Ioannis Koulousis* 4. Leif Weckström
5. Kimmo Brandt** 6. Jussi Hellsten*** 7. Miikka Pirinen

Número 3/2020
Jakelu 17.9.
44. vuosikerta

Julkaisija
Helsingin kaupunki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
p. 310 1641 (vaihe)
hel.fi/helsinkilehti

Seuraava numero
Seuraava Helsinki-lehti
jaetaan 3.12.2020

Vastaava toimittaja
Jani Merimaa

Toimitussihteeri
Tiina Kotka

Toimittajat
Katja Alaja
Kirsi Hasu
Martti Helminen
Paavo Jantunen
Aki Laurokari
Nina Rintala

Ruotsinkieliset sivut
Nina Weckström (tekstit)
Leif Weckström (kuvat)

Englanninkieliset sivut
Pamela Kaskinen

Konseptisuunnittelu
A-lehdet Sisältöstudio

Taitto
Lea Hult, Aste Helsinki Oy

Paino
Punamusta, Joensuu

Painosmäärä
404 726 kpl

ISSN
0782-0453

Jakeluasiat
Posti
p. 0200 71000
asiakaspalvelu@posti.fi

Palautetta lehdestä
Sähköpostilla:
helsinkilehti@hel.fi
Postitse:
Helsinki-lehti,
PL 1,
00099 Helsingin kaupunki

Osallistu keskusteluun:

@helsinki

helsinginkaupunki

@helsinki

Seuraa meitä niin
tiedät mitä kaupungissa
tapahtuu!

*Helsinki Marketing, **Helsingin kaupungin aineistopankki, ***Helsingin kaupunki

- Tunnetaan mm. Puoli seitsemän ja Tuttu Juttu -ohjelmien juontajana.
- Havis Amandan Nuorkauppakamari valitsi hänet vuoden positiivisimmaksi helsinkiläiseksi.
- Asunut Helsingissä 20 vuotta.

1. KOM-teatterissa kaikki on aina loppuun asti mietittyä. Teatteri auttaa taltuttamaan levottoman olon.
2. Elegantissa Tammisalossa on kivaa kävellä kavereiden kanssa ja katsella taloja ja merta. Mieli lepää.
3. Helsinki ei nuku koskaan. On rauhoittavaa tulla kotiin myöhäänkin, sillä kaupungissa on aina elämää.

”Positiivisinta on löytää uutta”

Susanna Laine valittiin hiljattain positiivisimmaksi helsinkiläiseksi. Helsingissä positiivisinta on hänestä yllätyksellisyys.

 Katja Alaja
 Heli Blåfield

Mitä positiivisuus merkitsee sinulle?
Olen miettinyt tätä paljon. Minullakin on ne vähemmän positiiviset hetket, vaikka olen aurinkoinen ja optimistinen luonne. En esimerkiksi ole hyvällä tuulella aina aamuisin. Olen kuitenkin päättänyt olla palveluammattissa, jossa autan muita loistamaan, ja teen heille hyvää. Minusta on kivaa saada ihmiset hyvälle tuulelle, ja hyvä fiilis leviää. Olenkin päätenyt siihen, että jos positiivisuutta ajattelee nuottina, niin soitan sellaista vähän korkeampaa.

Mikä Helsingissä on positiivisinta?
Vaikka olen asunut Hesassa jo 20 vuotta, löydän jatkuvasti uusia asioita. Täällä on valtavasti nähtävää ja koettavaa. Hiljattain Vanhassakautungissa tuli yhtäkkiä vastaan viehättävä Annalan kartanopuisto, ihana pieni keidas, jossa puutarha-asetelmat loistivat ja ihmiset nauttivat päivästä.
Pidän myös siitä, että ihmisiä on liikkeellä läpi yön, ja julkiset kulkuyhteydet toimivat todella hyvin. Käytän usein raitiovaunua ja metroa.

Mikä toi seinäjokisen aikanaan Helsinkiin?
Olen jo lapsena ja nuorena vierailut paljon Helsingissä, sillä siskoni ja veljeni asuivat täällä. Siskoni mukana pääsin seuraamaan muotinäytöksiä, ja kävin tanssikursseilla StepUp-tanssikoulussa. Se oli minulle rakas paikka.
Tulin Helsinkiin jopa kesätöihin puhelinmyyjäksi 16-vuotiaana, ja olin vuokralaisena siskoni asunnossa. Lopullisesti muutin ylioppilaskirjoitusten jälkeen tänne töihin ja opiskelemaan. Muistan hetken hyvin: kun olin kirjoittanut saksan ylioppilaskirjoituksissa, hyppäsin iltajunaan kohti Helsinkiä. Niin kiire minulla oli pois pienemmältä Seinäjoelta.

”Minusta on kivaa saada ihmiset hyvälle tuulelle, ja hyvä fiilis leviää. Olenkin päätenyt siihen, että jos positiivisuutta ajattelee nuottina, niin soitan sellaista vähän korkeampaa”, toteaa Susanna Laine.

Mikä on lempipaikkasi?
Ehkä se nykyisinkin on se Lauttasaari, joka tuli tutuksi jo sisarusteni asuinpaikkana. On ihanaa kävellä yksin merenrannalla ja kalliolla, ja istahda kahvilaan, sillä vapaa-ajalla haluan rauhaa. Ammatillinen elämäni on niin sosiaalista. On siellä Lauttasaaressa vähän metsääkin.
Millaista Helsingissä on syksyllä?
Täällä on silloinkin elämää, mikä on kiva asia. Pidän syksystä, sillä en nauti kuumista keleistä. Tosin loskavaihe ei innosta.
Minne veisit tänne kyläilemään tulleen ystävän?
Nuorina aikuisina olisimme tavanneet Stockan

eli Stockmannin kellon alla ja menneet ensimmäisenä keskustan baareihin ja ravintoloihin juhlimaan. Kun ystäväni kävivät täällä tänä kesänä, vierailimme Ravintola Löylyn terassilla ja Kai-vopuiston rannoilla. Voisin viedä vieraan myös meren äärelle Suomenlinnaan, ja Hakaniemen torilla nauttisimme torikahvit. Läheisen Kruununhaan talot ovat viehättäviä.
Näetkö itsesi helsinkiläisenä tulevaisuudessa?
Kyllä näen. Olen asunut paljon kantakaupungin liepeillä, mutta näen itseni asumassa myös kauempana kaupungissa. 20-vuotiaana en olisi uskonut, että sanon näin. Tässä iässä tarvitsee vastapainoa hektisyydelle.

Kalasatamaan aukesi Helsingin toinen matalan kynnyksen mielenterveyspalvelu Mieppi. Se tarjoaa maksutonta ja luottamuksellista keskustelutukea ilman lähetettä aikuisille sekä yli 13-vuotiaille nuorille. Mielenterveyden ammattilaiset voivat käydä keskustelua asiakkaan toiveet huomioiden vastaanotolla tai etäyhteyksin. Mieppi toimii Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa osoitteessa Työpajankatu 14 lähellä kauppakeskus Rediä.

Ajan Mieppiin voi varata sähköisesti osoitteessa asiointi.hel.fi tai täyttämällä lomakkeen osoitteessa hel.fi/mieppi, jolloin asiakkaalle soitetaan 1–3 päivän kuluessa. Puhelinajanvaraus toimii numerossa 09 3103 2656 (ma–ti klo 15–16, ke–pe klo 10–11). Kalasataman Mieppi palvelee arkisin kello 8–20. Toinen Mieppi on Myllypuron terveysaseman tiloissa osoitteessa Jauhokuja 4, p. 09 3102 6830 (ma–to klo 12–14).

Korona ravistelee Helsingin taloutta

Kun koronarajoituksia on alettu purkaa, on se piristänyt erityisesti palvelualaa, johon korona on vaikuttanut tuntuvasti.

COMMA IMAGE OY / HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Koronakriisi on ravistellut palveluvaltaisen Helsingin taloutta. Tilanne oli kriisin alkaessa kuitenkin hyvä aiempien vuosien vastuullisen taloudenpidon ansiosta, eikä syytä paniikkiin ole.

KORONAN ARVIOIDAAN supistavan kaupungin kunnallisverokertymää tänä vuonna lähes 70 miljoonalla eurolla verrattuna tilanteeseen, jossa epidemiaa ja sen vaatimia rajoitustoimia ei olisi. Koronan ennustetaan myös laskevan kaupungin yhteisöverotulokertymää yli 100 miljoonalla eurolla, vaikka valtio on nostanut kuntien yhteisöveron jako-osuutta kymmenellä prosenttiyksiköllä osana koronakompensaatiopakettia.

Työttömien määrä kasvoi puolessa vuodessa yli 10 000:lla. Erityisesti nuorten työttömyys on lisääntynyt ja pitkäaikaistyöttömyys yleistynyt. Koronaviruksen vaikutukset näkyvät myös lisääntyneinä sosiaali- ja terveysmenoina.

KORONARAJOITUKSIA on alettu purkaa kesän aikana, mikä on piristänyt erityisesti palvelualaa. Talouden toipuminen on kuitenkin vielä epävarmaa erityisesti mahdollisen toisen aallon takia.

”Kuten aiemmissakin lamoissa, työttömyyden kehitys on lopulta se, joka ratkaisee kriisin

syvyyden ja keston”, summasi pormestari Jan Vapaavuori kaupungin tilannetta talousinfossaan elokuussa.

HELSINGIN vuoden 2021 talousarviota laaditaankin poikkeuksellisen epävarmuuden vallitessa. Arviot koronakriisin kustannuksista ja tulomenetyksistä ovat suuntaa-antavia. Talouteen liittyvät negatiiviset riskit ovat merkittävät, ja näkymä tulevaan on hämärä.

Koronavirusepidemian arvioidaan supistavan kunnallis- ja yhteisöverotuloja yhteensä lähes 300 miljoonalla eurolla verrattuna tilan-

teeseen, jossa koronaa ei olisi.

Epidemian arvioidaan lisäävän kaupungin menoja lähes 160 miljoonalla eurolla. Menoista suurin osa johtuu sosiaali- ja terveysmenojen, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä julkisen liikenteen menojen kasvusta.

Tämä pakottaa kaupungin ottamaan lisää lainaa, mutta kaupungin kasvun ja elinvoiman kannalta tärkeistä investoinneista pidetään kuitenkin kiinni. Vastuullista taloudenpitoa tarvitaan myös jatkossa, ja pidemmällä aikavälillä kaupungin menot ja investoinnit pyritään rahoittamaan tulorahoituksella.

Vuoden 2021 talousarvion aikataulu

29.10.(2020)	Pormestarin ehdotus talousarvioksi
2.11.	Esittely kaupunginhallitukselle
9.11.	Käsittely kaupunginhallituksessa
11.11.	Kaupunginvaltuuston käsittely, kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit 2021
25.11.	Esittely kaupunginvaltuustolle
9.12.	Kaupunginvaltuuston hyväksyntä

VIE JÄTTEET KERÄYSAUTOON

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n keräysautot kiertävät kaupunginosissa 19.10. saakka. Asukkaat voivat viedä autoihin maksutta sähkölaitteita, metalliromua ja kodin vaarallisia jätteitä, kuten maaleja, kemikaaleja ja energiansäästölamppuja. Tavarat kannattaa lajitella valmiiksi esimerkiksi kasseihin. Tarkat aikataulut ja pysähdyspaikat ovat osoitteessa hsy.fi/keraysautot.

HANAVETTÄ PULLOON ULKOILLESSA

Pääkaupunkiseudun vesipostit ovat asukkaiden käytössä lokakuun loppuun. Helsingissä on 27 Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n ylläpitämää vesipostia. Ulkoilija voi täyttää juomapullonsa niistä maksuttomasti samalla juomavedellä, jota tulee kotihanasta. Vesipostien sijainnit näkee osoitteesta hsy.fi/vesipostit.

ELÄMYSPELI VIE TULEVAISUUTEEN

Töölönlahdella kulkiessa voi kurkistaa tulevaisuuteen ja oppia ilmastonmuutoksesta kaikille avoimen ja maksuttoman My2050-elämyspelin avulla. Se tutustuttaa 2050-lukulaisen tubettajan Niha Been tarinaan. Pisteitä ja saavutuksia saa tehtäviä ratkomalla. Peli sopii opetuskäyttöönkin. Peliä pelataan mobiililaitteelle ladattavalla ilmaissovelluksella. Lisätietoa: my2050.fi.

5

Helsingillä on edessään linjaus satamatoimintojen sijoittelusta, esimerkiksi siitä, liikennöivätkö matkustajalaivat kaupungin keskustaan.

KIMMO BRANDT/Helsingin kaupungin Aineistopankki

Selvitykset suosittavat keskustasatamia

SELVITYKSET satamatoimintojen sijainneista suosittavat matkustajaliikenteen säilyttämistä keskustassa. Haasteena on pitää ruuhkat kurissa ja toisaalta kaupunki vetovoimaisena.

Helsingillä on edessään linjaukset siitä, mihin matkustaja- ja rahtiliikenne tulevaisuudessa sijoitetaan. Päätösten ja jatkoselvitysten pohjaksi Helsingin Satama Oy teki pormestari Jan Vapaavuoren pyynnöstä vuoteen 2040 ulottuvan skenaariotyön. Siinä arvioidaan satamatoimintojen sijainnin vaikutuksia Helsingin Sataman liiketoimintaan ja kaupungin tavoitteeseen olla maailman toimivin kaupunki.

SKENAARIOTYÖN tueksi Helsingin kaupunki, Helsingin Satama Oy ja Suomen Varustamot ry tilasivat selvityksen Helsingin sataman rahti- ja matkustajaliikenteen vaihtoehtoista järjestelyistä.

Skenaariotyössä on kolme päävaihtoehtoa. Ensimmäisessä toiminta jatkuisi ja sitä kehi-

tettäisiin nykyisissä paikoissa Eteläsatamassa, Katajanokalla, Länsisatamassa ja Vuosaaressa.

Toisessa vaihtoehdossa keskustasatamien matkustaja-autolauttaliikenne keskitettäisiin Länsisatamaan ja Katajanokalle, jolloin pääosa Eteläsataman alueesta vapautuisi satamatoiminnasta.

Kolmannessa Vuosaaren satamaa laajennettaisiin ja sinne siirrettäisiin Tallinnan matkustaja-autolauttaliikenne. Toteuttamiskelpoisimmiksi nimetään kaksi ensimmäistä vaihtoehtoa.

MYÖS Helsingin kaupungin, Helsingin Satama Oy:n ja Suomen Varustamot ry:n tilaama selvitys puoltaa keskustaratkaisuja. Tässä selvityksessä tarkasteltiin edellä mainittujen vaihtoehtojen lisäksi rahdin ja matkustajaliikenteen eriyttämistä. Selvitys pitää kasvun kannalta parhaina ensimmäisiä muutosvaihtoehtoja, koska muihin ratkaisuihin liitetään huomattavia talous- ja ympäristöriskejä.

Pyöräily keskustassa sujuvoituu

OSA KANTAKAUPUNGIN yksisuuntaisista kaduista muutetaan pyöräilijöille kaksisuuntaiseksi syyskuun loppuun mennessä. Ensimmäisenä uudistus näkyy Kruununhaassa, Kluuvissa, Kampissa ja Etu-Töölössä. Liikennemuutokset perustuvat uuteen tieliikennelakiin.

Muutoksia tulee esimerkiksi Eerikin-, Yrjön-, Rauhan- ja Väinämöisenkadulle sekä Postikujalle. Kadut on valittu muun muassa autoliikenteen vilkkauden ja kadun leveyden perusteella. Enimmäisnopeusrajoitus niillä on enintään 30 kilometriä tunnissa. Seuraavaksi työ etenee Kalioon, ja suunnittelua jatketaan muille alueille.

Kyltityksissä muutos näkyy siten, että ”Kiel-

letty ajosuunta” -merkin alle tulee ”Ei koske polkupyöriä” -lisäkilpi, samoin muihinkin yksisuuntaisuudesta ilmoittaviin merkkeihin. Katuihin lisätään tarvittaessa selventäviä tiemerkintöjä.

Kun pyöräliikenne on kulkenut yksisuuntaisilla kaduilla vain sallittuun ajosuuntaan, ovat etenkin kantakaupungin ahtailla kaduilla pyöräilleet joutuneet kiertämään ylimääräisiä kortteleita päästäkseen määränpäähänsä, ja monet ovat päätyneet pyöräilemään jalkakäytävillä.

Muutoksella edistetään Helsingin kaupungin tavoitetta olla ympärivuotinen pyöräilykaupunki, sillä pyöräliikenteen infran kehittäminen on tuskasti lisännyt pyöräilyn suosiota.

LEHTOVUORI OY

Uusia älyroskiksia

TÄNÄ VUONNA Helsingin katualueille on tullut noin 70 uutta älyroskista.

Roskikset puristavat jätteet kasaan aurinkoenergiaa hyödyntäen. Ne myös ilmoittavat täyttymisestäään itsestään jätahuoltoon. Kun tyhjennyskertoja on vain tarpeen mukaan, se vähentää kuljetuskuluja, päästöjä ja muovisten jätessäkkien tarvetta.

Uudet CitySolar-älyroskikset ovat viime vuonna kilpailutuksen voittaneen ylöjärveläisyrittäjä Lehtovuoren valmistamia.

Muoviroskaongelmaan keinoja

NELJÄ YRITYSTÄ etsii keinoja Itämeren suojelemiseksi muoviroskalta. Niiden kokeilut liittyvät viime vuonna Töölönlahdella järjestettyyn maailmanympärysmatkatempaukseen, jolla kerättiin rahaa Itämeren suojeeluun. Helsingin kaupunki lahjoitti tempauksen avulla 50 000 euroa.

Omassa kokeilussaan Green House Effect pyrkii vähentämään autonrenkaista irtoavan mikromuovin kulkeutumista mereen hulevesien mukana. Clewat Oy puolestaan kokeilee roskien ja mikromuovin poistamista vesistönpuhdistusaluksella. Bloft Design pyrkii 3D-tulostamaan muoviroskasta SUP-lautoja. Biosatama Oy selvittää risteilyliikenteen biojätteen mukana kulkeutuvan muoviroskan määrää ja tuottaa jätteestä hiilineutraalia energiaa.

Helsingin seudun liikenteen (HSL) palvelut siirrettiin Pasilasta päärautatiease-
man länsisiiven palvelupisteeseen osoitteeseen Elielinaukio 3. Siellä voi hoitaa
esimerkiksi Kelan ja Helsingin sosiaalitoimen maksusitoumuksiin liittyvät asiat.
Palvelupiste on avoinna arkisin kello 7.30–19 ja viikonloppuisin kello 9.30–17.
Asiointilipputilausten ja maksusitoumusten toimitusosoite muuttui, uusi osoite
on palvelupiste@hsl.fi.

Kaupunki kokeilee palveluneuvontaa alueilla.

”Palveluista, kuten päivähoidosta ja koulutuksesta, saa tietoa palveluneuvojiltamme useilla kielillä”, kertovat Helsinki-infossa työskentelevät Tiina, Airine ja Hamed.

Omilta kulmilta palvelutietoa

✍ **Tiina Kotka**
✍ **Sofia Sato**

KAUPUNKI on avannut neuvontapisteitä useille asuinalueille Oodissa olevan päätoimipaikan lisäksi. Helsinki-infon palveluneuvojilta voi kysyä asioista useilla kielillä.
”Haluamme tavoittaa nekin, jotka eivät asioi netissä tai puhelimitse. Korona-aikaan moni pysyttelee omalla asuinalueellaan. Pääkohderyhmämme ovat vieraskieliset, mutta kuka vain voi tulla kysymään esimerkiksi työstä, päivähoidosta tai sosiaalipalveluista”, kertoo Helsinki-infon jalkautuvan neuvonnan projektipäällikkö **Tiina Kevätpuro**.

Henkilökunta auttaa asiakkaita tarvittaessa täyttämään sähköisiä lomakkeita esimerkiksi maksutonta digitukea varten ja neuvoa tietokoneen käytössä.

ALUEELLISET palvelupisteet ovat auki yksittäisinä viikonpäivinä, mutta keskustakirjasto Oodin palvelupiste on avoinna joka arkipäivä. Eri-tyisesti maahanmuuttajille suunnattu International House Helsinki (IHH) palvelee toistaiseksi vain ajanvarausasiakkaita.

Kaikissa palvelupisteissä on saatavilla esitteitä Helsingistä ja sen palveluista sekä käytettävissä tietokoneita ja WLAN-yhteys. Asiakkaita palvelullaan myös puhelimitse ja chatissa.

”Kokeilemme, onko alueilla tarvetta neuvonnalle ja toimivatko valitut paikat. Arvioimme ti-

lannetta vuodenvaihteessa ja muutamme tarvittaessa esimerkiksi toimipisteiden sijaintia saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella”, toteaa Helsinki-infon neuvontapäällikkö **Anne Nissinen**.

Helsinki-info, p. 09 3101 1111 (ma–to klo 9–16, pe klo 10–15), hel.fi/neuvontachat (ma–to klo 9–16, pe klo 10–15), Keskustakirjasto Oodi, Töölönlahdenkatu 4 (ma–pe klo 9–18). International House Helsinki, Lintulahdenkuja 2D, 2. krs (ajanvarauksella). Mahdolliset muutokset ilmoitetaan sivulla neuvonta.hel.fi.

Uudet neuvontapisteet

Maanantaisin
klo 9–12 Meri-Rastila, Leikkipuisto Haruspuisto, Meri-Rastilan tori 7
klo 14–17 Kontula, Kontulan kirjasto, Ostostie 4
Tiistaisin
klo 9–12 Pitäjänmäki, Pitäjänmäen kirjasto, Jousipolku 1
klo 14–17 Kannelmäki, Kanneltalo, Klaneettitie 5
Keskiviikkoisin
klo 9–11 Puotinharju, Puhoksen ostoskeskus (Monik ry), Kastelholmantie 2
Torstaisin
klo 10–12 Pihlajamäki, Toimintakeskus Graniitti (Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö ry), Graniittitie 9
klo 14–17 Malmi, Malmitalo, Ala-Malmin tori 1

Kaupunkiympäristön toimiala Kalasatamaan

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN toimialan kaikki palvelut on keskitetty Kalasatamaan osoitteeseen Työpajankatu 8. Muutoksella halutaan tiivistää erillään toimineita palveluja ja parantaa asiakaspalvelua. Uudessa toimitalossa tullaan järjestämään koronatilanteen helpottuttua asukastilaisuuksia.

Asiakaspalvelun, Stadin asuntojen ja asuntovuokrausyksikön palveluissa voi koronatilanteen vuoksi olla supistuksia, ja aukioloajat ovat voimassa toistaiseksi (ma–ti klo 8.15–12, ke–to klo 12–15 ja pe klo 10–14). Ajantasaiset tiedot kannattaa tarkistaa osoitteesta **hel.fi/kaupunkiymparisto**. Asiakkaiden toivotaan käyttävän ensisijaisesti etäpalvelumahdollisuuksia.

Etädigituki jatkuu

KAUPUNKI jatkaa asukkaille tarjoamaansa maksutonta etädigitukea tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien käyttöön. Neuvoa voi kysyä sähköiseen asiointiin ja yleisimpien sovelusten käyttöön liittyvissä ongelmissa. Palvelua saa arkisin kello 9–19.

Digitukea voi pyytää Helsinki-infon numerosta 09 3101 1111 (ma–to klo 9–16, pe klo 10–15) tai chatissa osoitteissa **hel.fi** tai **neuvonta.hel.fi** tai täyttämällä lomakkeen osoitteessa **digituki.hel.fi**. Digituesta otetaan yhteyttä muutamassa arkipäivässä ja sovitaan tuesta tarkemmin. Neuvoja saa suomen ja ruotsin lisäksi muillakin kielillä. Asiakaspalvelu on luottamuksellista.

➔ **Lisätietoa: digituki.hel.fi**

Työttömille digitaitoja

DIGIRASTI tarjoaa työttömille helsinkiläisille työnhakuun keskittyvää digitaitojen opetusta. Kursseilla myös harjoitellaan tietokoneen ja netin peruskäyttöä.

Kurssit on tarkoitettu yli vuoden työttöminä olleille helsinkiläisille, jotka ovat työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaita. Opetus ja kurssimateriaalit ovat suomeksi. Kursseja on eritasoisia. Kursseilla on sekä pienryhmäopetusta että kahdenkeskisiä tapauksia kouluttajan kanssa. Osallistumisesta saa todistuksen. Digirasti on Helsingin kaupungin työllisyyspalveluiden toteuttama hanke.

➔ **Lisätietoa saa osoitteesta digirasti.fi.**

→ KIINNOSTAAKO KOULUTUS?

Helsinki Education Week tarjoaa 2.–6. marraskuuta ohjelmaa kaikenikäisille oppijoille ja koulutuksesta kiinnostuneille verkossa. Viikon teema on uutta luova oppiminen. Tapahtumat ovat osallistujille ilmaisia. Tarkka ohjelma päivitetään osoitteeseen helsinkieducationweek.com.

→ UUSI KIRJASTOAUTO ON ELÄMYS

Syksyllä starttaa uusi kirjastoauto Stoori. Sen kylkien satumaisen kuvituksen ja sisätilan mielikuvitukselliset ratkaisut ovat Riku Ounaslehdon. Katolla on aurinkopaneelit, ja invanostin auttaa liikuntaesteiset autoon. Stoorin aikataulut ja reitit näkee osoitteesta helmet.fi/kirjastoautohelsinki.

→ KONTULAAN SEINÄMAALAUKSIA

Lapset ja aikuiset tekivät Kontulaan seinämaalauksia yhteisötaiteilija Heidi Hännisen johdolla Kontula Art Schoolissa, jonka toiminta on maksutonta ja kaikille avointa. Lasten teos on kirjaston takana muurissa ja aikuisten Sympiksen julkisivussa sekä osana Hännisen kirjaston päätyyn luomaa sanataideteosta.

7

Taide ja kulttuuri kuuluvat jokaiselle asukkaalle, linjaa taide- ja kulttuurivisio.

Kulttuurista voimaa kaikenikäisille

✍️ Kirsi Hasu

📧 Vesa Laitinen/Helsingin kaupungin aineistopankki

HANASAAREN voimalaitoksesta rakennetaan kulttuurin, teknologian ja kestävä kehityksen keskus. Suvilahdesta tulee ympärivuotinen tapahtuma-alue. Taidetapahtuman pääsylipulla saa tunnin ilmaista matkustusaikaa ennen ja jälkeen tilaisuuden. Muun muassa tällaisia ehdotuksia tarjoaa Helsingin syksyllä julkistettu taide- ja kulttuurivisio.

”Helsinki mahdollistaa jokaiselle asukkaalle elämänikäisen yhteyden taiteeseen ja kulttuuriin”, toteaa työryhmän puheenjohtaja, Helsingin kaupunginorkesterin intendentti **Aleksi Malmberg**.

Helsingiläisille halutaan tarjota mahdollisuuksia sekä kulttuurin luomiseen että kulttuuritapahtumiin osallistumiseen iästä, asuinpaikasta tai varallisuudesta riippumatta. Kulttuurin kum-

milapset -hanke on tästä yksi esimerkki. Kaikki tänä vuonna tai myöhemmin syntyvät helsinkiläislapset saavat halutessaan kummikseen kulttuurin alan toimijan. Tämä kutsuu kummilapsensa vuosittain kahteen tapahtumaan kouluikänsä asti. Tapahtumat ovat lapsille maksuttomia.

VISIO ehdottaa, että asukkaiden yhteisöllistä luovaa toimintaa helpotetaan uudella nopealla rahoitusmallilla.

”Tarkoitus on vahvistaa kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuria eri asuinalueilla. Toimiva malli täytyy kehittää yhdessä kaupunkilaisten kanssa”, toteaa Malmberg.

Helsingin kaupungin asettamassa itsenäisessä taide- ja kulttuurivisiotyöryhmässä oli jäseniä kulttuurin kentän eri laidoilta. Työryhmä linjaa kunnianhimoisessa visiossaan seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi kulttuurin ja taiteen roolia monipuolisesti, ei vain taiteilijoiden ja taidelai-

stosten omaisuutena, vaan myös keinona keksiä uusia luovia ratkaisuja monimutkaisiin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin.

Osa visiossa esitetyistä asioista on jatkoa nykyiselle kaupunkistrategialle ja osa tavoitteista haastaa nykyistä ajattelua ja toimintaa. Kansalaisten ja poliittisten päättäjien keskustelun jälkeen tehdään päätöksiä, millä tavoin visiossa esitetyt teemat ja toimenpide-ehdotukset tulevat näkymään kaupungin ensi vuonna laadittavassa uudessa strategiasa.

ASUKKAAT voivat kertoa ajatuksiaan taide- ja kulttuurivisiosta osoitteessa kerrokantasi.fi. Mielenpisteet ovat muiden nähtävinä ja kommentoitavina, ja niistä tuotetaan raportit ja yhteenvedot valmistelijoiden ja päättäjien käyttöön.

Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa hel.fi → **Kulttuuri ja vapaa-aika** → **Kaikki uutiset**.

Lajittelu tehostuu

✍️ Tiina Kotka 📧 HSY/Hannu Bask

KIINTEISTÖJEN jätteen lajittelu monipuolistuu ensi vuonna uusien jätehuoltomääräysten takia. Käytännössä tämä tarkoittaa monissa taloyhtiöissä lisääntyvää jäteastioiden määrää ja kierrätyksen helpottumista.

”Toimitamme uudet jäteastiat asiakkaillemme huhti-toukokuussa. Näillä näkymin jätteen keräys alkaa touko-kesäkuun vaihteessa. Kiinteistöjen kannattaa varmistaa jo nyt, että niillä on tilat uusillekin jäteasteille. Tiedotamme kiinteistöille muutoksista tarkemmin pitkin syksyä ja loppuvuotta”, kertoo **Minna Partti** jätehuollosta vastaavasta Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:stä.

Pienten 5–9 asunnon kiinteistöjen tulee aloittaa biojätteen keräys. Niiden pitää kerätä myös

muovi- ja kartonkipakkauksia sekä pienmetallia ja lasia, joita varten suurin osa kiinteistöistä valitsee nelilokeroisen jäteastian. Vastaava lajittelu hoidetaan 10–19 asunnon yhtiöissä isommissa astioilla. Vielä suurempien kiinteistöjen jätekeräys ulotetaan muovipakkausten keräykseen, jos sitä ei ole jo käytössä.

”Kun jätteet lajitellaan, sekajätteen määrä vähenee ja sen keräysastioita voidaan vähentää, vaihtaa pienempiin tai tyhjentää harvemmin. Hinnat vahvistetaan loppuvuodesta, mutta tarkoitus on kannustaa lajitteluun. Se myös helpottuu, kun keräysastiat ovat pihapiirissä”, toteaa Partti.

Nelilokeroinen jäteastia sopii pieniin kiinteistöihin.

JÄTEKERÄYSTÄ tehostetaan uusien pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräysten takia. Uusien jätelajien keräämistä koskevat muutokset tulevat voimaan ensi vuonna.

”Pääkaupunkiseutulaiset lajittelevat kotitalousjätteistään nyt alle 50 prosenttia. Määrä halutaan nostaa 60 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä.”

Lisätietoa muutoksesta saa HSY:n asiakaspalvelun numerosta 09 1561 2110 ja nettiosoitteesta hsy.fi/uudetjateastiat.

Yksinyrittäjät voivat hakea vielä syyskuun loppuun asti takautuvasti 2 000 euron suuruista kerta-korvausta koronaviruksen yritystoimintaan aiheuttamiin menetyksiin ajalta 16.3.–31.8.2020.

Toimintatukea voi hakea, jos yrityksen taloustilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet yli 30 prosenttia koronaepidemian takia 16.3. jälkeen, yrittäjätuloa on edelliseltä vuodelta vähintään 20 000 euroa ja toiminta on ollut kannattavaa ennen pandemiaa. Tuki on tarkoitettu vain varsinaisesta elinkeinonharjoittamisesta johtuvien menojen kattamiseen.

Tukea voi hakea asiointi.hel.fi-palvelun kautta. Lisätietoja ja ohjeet: newcohelsinki.fi → Yksinyrittäjän toimintatuki.

Poikkeusolot ovat vaatineet kaupungilta poikkeustoimia. Muuttuneessa toimintaympäristössä kaupunki tekee toimia, jotka palvelevat erityisesti kriisistä palautumista.

Senaatintorin kesäterassi oli menestys.

CAMILLA BLOOM/TORIKORTTELIT

Kaupunki tukee koronan kurittamia

KORONAVIRUKSEN aiheuttama tilanne on vaatinut kaupungilta sopeutumista ja uusilla tavoilla tekemistä. Helsingin kaupungin strategijahtaja **Markus Kühn** mielestä hyvä esimerkki tästä on se, miten Senaatintorilla otettiin kaupunkitilaa käyttöön.

”Pyrimme tunnistamaan keinoja, joilla kaupunkilaiset saadaan turvallisesti liikkeelle, palvelut pysymään mahdollisimman normaaleina ja yritykset luottamaan. Tehdään uudella tavalla ja ketterämmin, mistä hyvänä esimerkkinä on Senaatintori”, Kühn kertoo.

Senaatintorin terrassikesä olikin menestys. Heinä- ja elokuun auki ollut terrassialue saatiin nopeasti pystyyn ja heinäkuussa terrassilla kävi parhaimpina päivinä 7 000–8 000 kävijää. Senaatintorin kesän käytännön järjestelyistä vastaavan Torikortteleiden kauppapaikkajohtaja **Peggy Bauer** sanoo olevansa enemmän kuin tyytyväinen tähän kokeiluun. Bauer toivoisi terrassista jokavuotista.

”Oliko se nyt niin paha, että aukiolla on elämää? On ollut ihana nähdä, että helsinkiläiset

ovat rakastuneet Senaatintoriin uudelleen”, Bauer kertoo.

AINA eivät poikkeusolojen kokeilut onnistu, mutta toimintakulttuuri mahdollistaa nopean reagoinnin.

Yksi esimerkki tästä on kokeilu Merisatamanrannan ja Ehrenströmintien muuttamiseksi kevyen liikenteen väyläksi. Kokeilu lopetettiin kielteisen palautteen takia. Kyselyjen mukaan kokeilu haittasi yrittäjien liiketoimintaa, ja myös betoniporsaiden epämiellyttävää ulkonäköä kritisoitiin.

Oppia oli sekin, että alueella liikkuneille tehtyjen haastattelujen perusteella 83 prosenttia toivoi, että Helsinki toteuttaisi jatkossakin vastaavia kokeiluja katutilan lisäämiseksi kävelylle ja pyöräilylle.

YRITTÄJIEN tilannetta kaupunki on tukenut kriisin aikana tarjoamalla vuokrahelpotuksia ja etäneuvontaa sekä jakamalla valtion myöntämää tukea helsinkiläisille yksinyrittäjille.

Kaupunki satsaa kriisistä palautumiseen esimerkiksi perustamalla start up -yrityksille

uuden hautomo- ja kiihdytyspalvelu NewCo Acceleratorin, joka osaltaan auttaa helsinkiläisyrityksiä.

Taide- ja kulttuurialan toimijoille kaupunki jakaa varoja yhteensä kolme miljoonaa euroa. Kyse on kertaluontoisesta lisäavustuksesta, jolla toimijat voisivat paremmin käynnistää ja ylläpitää toimintaa tänä ja ensi vuonna.

Monelle nuorelle mennyt puolivuotinen on ollut vaikea. Nuorten työllisyyden ja opiskelijien tukeminen onkin nostettu yhdeksi tärkeimmistä asioista, joihin haetaan ratkaisua kaupungin asiantuntijoita hyödyntäen.

”Haluamme ymmärtää koko kaupungin organisaatiossa paremmin, keihin tämä kriisi on vaikuttanut eniten. Tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa pyrimme tunnistamaan nopeita ja pidemmän aikavälin toimenpiteitä, joiden avulla kaupunkilaisten elinvoimaisuutta ja luottamusta lisätään mahdollisimman paljon ja kriisin eri vaiheisiin sopeutuen”, Markus Kühn kertoo.

VINKKEJÄ TURVALLISEEN MATKUSTAMISEEN JOUKKOLIIKENTEESSÄ

- Käytä kasvomaskia, jos mahdollista.
- Matkusta vain, jos olet terve. Jos sinulla on pieniäkään sairauden oireita, älä matkusta joukkoliikenteellä.
- Muista riittävä turvaväli.
- Matkusta ruuhka-aikojen ulkopuolella, jos vain voit. Tällä hetkellä ruuhkaisinta on arkisin kello 15–18.
- Yski hihaan tai nenäliinaan.
- Muista pestä kädet.
- Suosi mobiilimaksua.
- Lisätietoa: hsl.fi/korona

LAURI ERIKSSON

Toimi näin, jos epäilet saaneesi koronavirustartunnan

KORONAVIRUSTESTIIN kannattaa hakeutua herkästi, jos oireita ilmenee. Koronavirustartunnan oireita ovat esimerkiksi kuume, yskä, päänsärky, pahoinvointi, ripuli, lihaskipu, kurkkukipu, nuha, hengenahdistus, haju- tai maku-aistin menetys.

Testiin ei kuitenkaan pääse ilman lähetettä.

Tee oirekysely tai soita koronavirusneuvontaan ja saat sieltä ohjeet, miten toimia.

Oirekysely on osoitteessa **omaolo.fi**. Jos et pysty tekemään oirearviota, ota yhteyttä koronavirusneuvontaan. Helsingin koronavirusneuvonta: 09 3101 0024 (päivittäin kello 8–18). Koronavirustestipuhelimen aukioloaikoja on

laajennettu.

Kun koronavirusneuvonta on kiinni ja koronaan viittaavat oireet ovat lieviä, odota seuraavaan päivään. Jos asia ei voi odottaa koronavirusneuvonnan aukeamista tai kyse on muusta kiireellisestä sairaudesta, palvelee sinua Päivystysapu, 116 117.

Epäiletkö koronavirustartuntaa? Hakeudu testiin.

Jos tulos on positiivinen, sinulla on tartunta.

Jos tulos on negatiivinen, sinulla ei juuri nyt todeta tartuntaa.

Testin jälkeen saat ohjeet, kuinka toimia.

* Omaolossa ei voi asioida toisen henkilön puolesta.

www.hel.fi/koronavirus

Helsinki

Vähävaraisille tarkoitettuja maskeja jaetaan jakelupisteissä

HELSINGIN kaupunki jakaa kasvomaskia vähävaraisille avoimissa jakelupisteissä, joita ovat kaupungin omien pisteiden lisäksi muun muassa seurakuntien ja järjestöjen toimipisteet. Myös kolmannen sektorin toimijoille menee maskeja jakoon.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) suosittelee kasvomaskien käyttöä joukkoliikenteessä ja muissa tilanteissa, joissa lähikontaktien

välttäminen on mahdotonta tai vaikeaa.

MASKIEN jakelu perustuu luottamukseen. Kaupunkilaisen ei tarvitse todistaa vähävaraisuuttaan tai ilmaisen maskin tarvettaan jakelupisteissä.

Päivittyvä lista maskien jakelupisteistä Helsingissä aukioloaikoihin löytyy kaupungin verkkosivulta hel.fi/kasvomaskit

Terveysneuvontapisteet palvelevat satamissa

HELSINGIN satamiin avatut terveysneuvontapisteet tarjoavat laivamatkustajille tietoa koronaviruksen ehkäisystä. Niissä myös ohjataan koronavirustesteihin matkustajia, joilla on koronavirukseen viittaavia oireita.

TERVEYSNEUVONTAPISTEITÄ on Länsisataman

terminaalissa 2, Olympiaterminaalissa, Katajanokan terminaalissa ja Vuosaaren Hansaterminaalissa. Pisteissä ei ainakaan toistaiseksi ole koronatestausta. Pisteiden tavoitteena on ehkäistä matkoilta saatujen koronavirustartuntojen edelleen leviäminen ja huolehtia matkusturvallisuudesta.

Koronavilkusta apua altistuneiden tavoittamiseen

TARTUNTAKETJUJEN katkaisua helpottava Koronavilkku-älypuhelinsovellus nopeuttaa virukselle altistuneiden tavoittamista ja tartuntaketjujen katkaisua.

Sovelluksen avulla ihmiset voivat itse osallistua viruksen leviämisen estämiseen.

Jos sovelluksen ladannut henkilö saa tartunnan, voidaan sovelluksen keräämien tietojen avulla jäljittää ne matkapuhelimet, jotka ovat olleet tartunnan saaneen lähellä kahden viikon aikana. Koronavilkulla ei kerätä tietoa henkilöistä tai paikoista. Koronavilkun käyttö on vapaaehtoista, mutta siitä saadaan sitä enemmän apua, mitä useampi käyttää sitä.

Koronavilkun voi ladata maksutta puhelimeen yleisimmistä sovelluskaupoista.

→ Lisätietoa: koronavilkku.fi

UUTTA TILAA JA TOIMINTAA

Katsomot ja kenttäalue uudistettiin. Istumaan mahtuu 36 200 ja konserttiin 50 000 henkilöä. Suurin osa uusista yli 19 000 bruttoneliömetrin tiloista on maan alla. Stadionille saatiin esimerkiksi uusia liikuntasaleja, vessoja, kokous- ja toimistotiloja sekä yleisöpalvelupisteitä. Stadionin ympärille tehtiin tapahtuma-alue.

TAPAHTUMIA, NÄHTÄVÄÄ

Kenttäalueella on avoimet ovet 19.9. asti (ennakkoliput). Helsinki liikkuu -päiviä vietetään 21.–24.9. Opastetut stadionkierrokset alkavat syyskuussa. Suomen Urheilumuseo aukeaa lokakuussa.

MUHKEAT MITAT

Stadionrakennus on **243** metriä pitkä,
levein kohta on **159** metriä.
Torni kohoaa **72** metriin.

VANHAA KUNNIOITTAVA

Uudistetun stadionin arkkitehtisuunnittelusta vastaavat K2S ja NRT ruotsalaisen arkkitehtitoimisto White Arkitekten ja hollantilaisen Wessel de Jongen kanssa. Ne tekivät muutoksia vanhaa kunnioittaen, esimerkiksi sovittivat uudet katsomosisäänkäynnit kaarteiden betonirakenteiden sekä tiilijulkisivujen rytmiin.

Olympiastadion
aukesi uudistetuin
tiloin ja toiminnoin.

✍️ Tiina Kotka
📅 Stadion-säätiö/Wellu Hämäläinen

Olympia

SOTA SIIRSI KISOJA

Alkuperäisen Olympiastadionin rakennustyöt alkoivat helmikuussa 1934. Olympiastadion vihittiin käyttöön 12.6.1938. Stadion rakennettiin vuoden 1940 kesäolympialaisia varten, jotka jouduttiin perumaan toisen maailmansodan vuoksi. Olympialaiset päästiin kisaamaan stadionilla vasta 19.7.–3.8.1952.

MITALISTIN SUUNNITTELEMA

Stadionin Toivo Jäntin kanssa suunnitellut Yrjö Lindegren voitti kultamitalin taidelajien kaupunkisuunnittelusarjassa Lontoon olympialaisissa vuonna 1948. Olympialaisiin vuosina 1912–1948 kuuluneita taidelajeja olivat muun muassa arkkitehtuuri ja graafinen suunnittelu.

SÄÄTIÖ YLLÄPITÄÄ

Olympiastadionia ylläpitää voittoa tavoittelematon Stadion-säätiö, jota hallinnoivat urheilujärjestöt, Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Säätiön hallituksen puheenjohtaja on apulaispormestari Nasima Razmyar.

KATSOJA- ENNÄTYS

70 435 henkeä
on olympialaisten avajaisista
vuodelta 1952.

Olympiavuonna
katsojia kertyi

850 000.

YKSITYISIÄ LAHJOITTAJIA

Vuosina 2016–2020 toteutettua perusparannus- ja uudistamistyötä ovat rahoittaneet valtio ja Helsingin kaupunki. Yksityiset lahjoittajat ovat osallistuneet Stadionin varustamiseen.

MAAN SUURIN

Olympiastadion on Suomen suurin tapahtuma-areena. Sinne odotetaan jopa miljoonaa kävijää vuodessa.

stadiion

”Olemme normalisoineet maailman, jossa tuotetaan roskaa aivan valtavasti.”

Taru Kehälinna käy edelleen välillä keräämässä roskaa Kallahdenniemellä. Zero Waste Finlandin lisäksi myös Satakolkyt-hanke kannustaa ihmisiä keräämään roskaa Helsingin rannoilta.

VII TISEN VUOTTA sitten **Taru Kehälinna** huomasi Kallahdenniemen kauneudessa särön. Kehälinnan ystävä oli houkutellut hänet sinne mukaan keräämään roskia luonnosta.

”Olin järkyttynyt roskien määrästä. Kai minulla oli ollut roskasokeutta eli en ollut huomannut roskia ympäristössäni. Kun asiaan alkaa kiinnittää huomiota, roskaisuutta näkee joka paikassa”, Kehälinna toteaa.

Roskia kertyi tuolloin noin tunnissa jätessäkillisen verran. Kehälinna on käynyt Kallahdenniemellä useasti keräämässä roskia sen jälkeen, joskus tilanne on ollut pahempi, joskus parempi.

”Jotkut kokevat roskien keräämisen noloksi, mutta minusta se on mukava tapa viettää aikaa ja se tuntuu konkreettiselta teolta ympäristön hyväksi”, Kehälinna kertoo.

KEHÄLINNA LUOTSAA Zero Waste Finland-yhdistystä, joka keskittyy jätteiden vähentämiseen ja ylipäätään kestävän elämäntavan edistämiseen.

Kehälinnan haluun vähentää jätteitä on vaikuttanut myös hänen alkuvuodesta 2016 syntynyt esikoisensa. Vauvathan tuottavat paljon roskaa, sillä esimerkiksi vaippoja menee rutkasti. Myös vaatteet jäävät nopeasti pieniksi.

”Se aika on sellaista jatkuvaa tavarann jylläämistä. Se ärsytti. Aloin testata kestovaippoja ja sitten otin laajasti kestopuotteita käyttöön muutenkin, kuten tiskirättejä ja talouspappeja. Nälkä kasvoi syödessä ja aloin etsiä tietoa, mitä kaikkea muuta voisin vielä tehdä.”

Lapsen saanti sai Kehälinnan miettimään laajemminkin millaisia vaikutuksia ihmisellä on maapalloon. Nykyään Kehälinnan kotona pyritään tekemään kestäviä valintoja, kuluttamaan vähemmän ja korjaamaan tavarat vaatteista huonekaluihin.

Jos haluaisi elää zero waste -ajattelun eli nollahukka-ajattelun mukaista elämää tosisaan, se vaatisi Kehälinnan mukaan valtavia muutoksia elämäntapaan. Hän muistuttaakin, ettei täydellisyys ole tavoite.

”Zero waste -kokki **Anne-Marie Bonneau** on sanonut, ettei tarvita kourallista ihmisiä, jotka tekevät sitä täydellisesti vaan laaja joukko, joka tekee sitä epätäydellisesti. Ani harva meistä, jos kukaan, on jätteen”, Kehälinna kertoo.

KUKA

Kansalaisaktiivi

Taru Kehälinna on Zero Waste Finlandin puheenjohtaja. Zero Waste on ajattelu-tapa, joka kannustaa vähentämään jätettä ja tavoittelemaan elämäntapaa, josta jätettä ei synny. Roskien kerääminen on vain pieni osa yhdistyksen toimintaa. Zero Waste Syyskuuta vietetään nyt. Lisätietoa: zwf.fi.

Kehälinna on markkinointi- ja viestintäpäällikkö rakennusyritys Fixcel Group Oy:ssä. Vapaalla hän harrastaa yhdistystoimintaa ja käsitöitä sekä viettää aikaa lastensa kanssa.

Jätteiden nollalinja pärjää tässä ajassa hänen mielestään huonosti.

”Olemme normalisoineet maailman, jossa tuotetaan roskaa aivan valtavasti. Roskaa ei edes pidetä ongelmana.”

VUOSI 2020 on ollut poikkeuksellinen myös roskien suhteen. Helsingin ulkoalueiden siisteydestä vastaavan Staran itäisen Helsingin ja keskustan alueen työnjohtajat kertovat, että korona-aika etenkin keväällä ja kesällä on lisännyt roskien määrää ainakin keskustassa ja idässä.

Normaalioloissa bussipysäkkien roskiksissa on enemmän jätettä, kun nyt puistojen roskikset ovat täyttyneet useammin. Noutoruonan kasvu on vaikuttanut siihen, että esimerkiksi isot pizzalaatikat ovat täyttäneet roskiksia nopeasti.

Kehälinna on seurannut korona-ajan roska-tilannetta huolestuneena.

”Vastuu pitäisi ottaa kaikesta tavarasta, jonka on ostanut. Meillä on liikaa sellaista kulttuuria, että tavara vaan dumpataan johonkin ja sitten se on jonkun muun ongelma”, Kehälinna kertoo.

JÄTTEETTÖMYYS tai edes jätteiden vähentäminen ovat melko kaukana ainakin Tilastokeskuksen jätetilaston mukaan. Yhdyskuntajätettä kertyi vuonna 2018 kahdeksan prosenttia

enemmän kuin vuonna 2017. Jättemäärä kasvoi myös suhteutettuna asukaslukuun.

Yksittäisen ihmisen vaikutus voi tuntua pieneltä, mutta Kehälinna muistuttaa kansalaisten ja yritysten vastuusta.

”Varsinkin korkean elintason maassa, kuten Suomessa, pitäisi tarkastella omia kulutustottumuksiaan. Jätteiden määrän vähentämisessä taas yrityksillä on valtava vastuu. Jos esimerkiksi valmistaa farkkuja, pitäisi olla vastuussa myös siitä, mihin ne risat farkut viimeisessä vaiheessa päätyvät.”

HELSINGIN KAUPUNKI on ottanut käyttöön keinoja taklaamaan jäte- ja roskaongelmaa. Nopeat kokeilut torjuvat muovirooskaa Itämerihaasteessa. Kehälinnan mielestä Itämeren roskaongelmaan pitää käyttääkin kaikki keinot.

Helsingin katukuvaan on tullut automaattisesti roskien määrään reagoivia älyroskiksia, joita Kehälinna pitää kiinnostavina, koska ne litistävät roskat pienempään tilaan. Tämä osaltaan estää roskien valumista ulos korin täyttyessä eivätkä roskat myöskään ole eläinten ulottuvilla niin helposti. Hankkeena se on Kehälinnan mukaan hyvä, mutta ei poista alkuperäistä ongelmaa eli sitä, miksi jätettä alun perin syntyy niin paljon.

”Kaikki toimenpiteet ovat tarpeellisia, koska parempiakaan ratkaisuja ei ole.”

Kehälinna pitääkin kaupungin roolia jäteasiassa hankalana.

”Kaupunki on vastuussa kaupungissa syntyvästä jätteestä, mutta kaupunki ei varsinaisesti voi tehdä kauhean paljon sille, että jättemäärä olisi pienempi. Kuluttajat ja yritykset ovat tässä avainasemassa.”

Edistysaskeleita on Kehälinnan mukaan yleisesti ottaen se, että yhä useampi kierrättää ja kierrätysvaihtoehdot ovat lisääntyneet viimeisten 20 vuoden aikana. Kehälinna tosin kertoo, että samaan aikaan jätteiden määrä on kasvanut. Yhdyskuntajätteen kierrätysaste on Suomessa puolestaan vain 42 prosenttia.

”Haluaisin ajatella, että tietoisuus olisi lisääntynyt, mutta en näe, että sen lisääntyminen olisi muuttunut toiminnaksi niin paljon kuin pitäisi. Meillä aikuisilla on jätteisiin ja roskeihin liittyen paljon huonoja tapoja, joista poisopetteleminen on hidasta ja työlästä. Ehkä laitan toivoni lapsiin tässä asiassa, koska he oppivat paremmat tavat jo suoraan.”

✍️ Aki Laurokari 📧 Miikka Pirinen

Nollahukkkataistelijat

Zero Waste Finlandin puheenjohtaja Taru Kehälinna on valmis taistelemaan jätteenmäärän maailman puolesta.

Kouluruokailua tuunataan, jotta yläkoululaiset söisivät kaikki lounaansa.

”Ruokahävikin kertominen on hyvä juttu, se muistuttaa siitä, että ottaa vain sen verran kuin jaksaa syödä”, toteavat 8-luokkalaiset Fia Meltovaara ja Elmo Salo Meilahden yläasteen uudesta käytännöstä.

Stoppi lounailta lintsaamiselle

✍️ Tiina Kotka 📷 Kimmo Brandt

VALTAKUNNALLISEN kouluterveyskyselyn tulokset ovat pykäläisiä. Jopa yli 40 prosenttia 8.-9.-luokkalaisista jättää koululounaan syömättä kerran viikossa.

”Kun selvitimme oppilailta, mistä kiikastaa, he sanoivat kaipaavansa uudistusta ruokailukokemukseen kokonaisuutena tiloista ja tunnelmasta alkaen. Testaamme nyt, auttaako esimerkiksi tilojen muuttaminen ravintolamaisemmiksi valaistuksella, taustamusiikilla, opasteilla ja paremmalla viestinnällä”, kertoo kehityspalvelut-yksikön johtaja **Mikael Neuvonen** Palvelukeskus Helsingistä, joka tuottaa valtaosan kouluruokapalveluista Helsingissä.

MEILAHDEN yläaste lähti ensimmäisenä mukaan seitsemän viikon mittaiseen kokeiluun, jolla etsitään tapoja tehdä kouluruokailusta houkuttelevampaa. Koronan takia suunnitelmia on jouduttu karsimaan, eikä esimerkiksi maustemestaksi nimettyä maustepistettä ja pöytävalaisimia ole voitu ottaa käyttöön. Kylt-

tejä, julisteita ja musiikkia kuitenkin testataan. Näkyvissä on myös edellisen päivän ruokahävikin määrä, ja asiasta muistutellaan tarjotin- ja pöytätarroinkin.

”Opasteet ovat hyödyllisiä ja kivoja, ja hävikin kertominen on hyvä juttu. Äänestimme ruokailuun rauhallista taustamusiikkia. Lounas on monipuolinen ja se tulee syötyä, koska muuten ei jaksaa pitkää päivää. Jotkut eivät ehkä kuluta yhtä paljon tai käyvät ostamassa syömistä kaupasta”, toteavat 8-luokkalaiset **Fia Meltovaara** ja **Elmo Salo**.

Rehtori **Ulla Rönkä** pitää kokeilun visuaalisia elementtejä tervetulleina, mutta on pahoillaan siitä, että korona tyypistää hanketta.

”Ruoan menekki on kasvanut tuntuvasti tänä syksynä. Siihen ovat tosin voineet vaikuttaa pilotin lisäksi koronan takia tekemämme tila- ja aikataulujärjestelyt. Nuoret ovat nykyään hyvin kiinnostuneita ruoasta ja sen alkuperästä. Moni heistä ilmaisee itseään ja arvojaan ruokavalinnoillaan. Ruokaa käsitellään opetuksessa esimerkiksi terveystiedon tunneilla”, kertoo Rönkä.

KOKEILUSSA ei ole puututtu tarjottavaan ruokaan, koska se ei noussut kyselyissä epäkohtien kärkeen. Ruokatarjontaa on muutettu oppilaille mieluisammaksi jo vuosien ajan muun muassa kyselyiden ja ruokaraatien avulla.

”Uudistimme kyllä ruokien nimiä. Esimerkiksi ahven-hauki-kalahampurilainen on nyt fisuburgeri. Tulevaisuuden kehitysasioita ovat esimerkiksi oppilaiden ehdotus ruoan ottamisesta mukaan kouluravintolasta ja sovellus ruokalistaan ja palautteeseen liittyen”, kertoo Mikael Neuvonen.

MUKAAN kokeiluun on lupautunut myös Jakomäen upouusi Kankarepuiston peruskoulu. Kokemukset erilaisista kouluista ovat tärkeitä, koska toimivimpia käytäntöjä aiotaan monistaa kaupungin kouluihin.

Kaupunkiorganisaation sisällä pilotilla halutaan sujuvoittaa kouluruokailuun vaikuttavien toimijoiden yhteistyötä. Siksi palvelumuotoiluprojektiin otettiin mukaan myös muotoilu-toimisto.

”Aloitimme kehitystyön tästä haastavimmasta ikäryhmästä. Silloin kapina, ulkonäköpaineet ja ryhmäpaine ovat pahimmillaan. Muilla ikäryhmillä lounaiden väliin jättämisestä ei niin paljon olekaan, mutta nekin hyötyvät muutoksista”, toteaa Neuvonen.

Päiväkodeissa syödään lisää kasviksia

KAUPUNGIN päiväkotien ruokatarjontaa uudistettiin tänä syksynä. Kaksi liharuokapäivää muutettiin kasvis- ja kala-ruokapäiväksi kuuden viikon jaksossa.

”Teimme muutokset palautteen ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteiden takia. Lisäsimme myös perunan osuutta suhteessa riisiin ja toimimme kolmelle päivälle lämpimän kasvislisäkkeen. Näin lapset pääsevät tutustumaan ja totuttautumaan kasviksiin eri muodoissa”, toteaa ruokapalveluasiantuntija

Sirpa Jalovaara kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta.

Päiväkodeissa käytetään paljon luomua. Esimerkiksi puurot ja maitotuotteet ovat pelkästään luomua.

Ruokavuotta piristävät vuodenkiertoon liittyvien juhlien lisäksi muun muassa maateemat.

”Monet päiväkodit huomioivat maahanmuuttajataustaisten lasten kulttuurit ja ottavat heidän vanhempiensa mukaan ohjelman toteutukseen. Päiväkodit voivat viettää myös äitien- ja isänpäivää sekä isovanhempien päivää, jolloin vierailijoille tarjotaan esimerkiksi aamupala.”

Kauramaitoa kannatettiin

ASUKKAIDEN toive kasvipohjaisten juomien tarjoamisesta päiväkodeissa ja kouluissa toteutui. Kotimainen kauramaito on ollut juomavaihtoehtona päiväkotit Inkivääriässä, Botby förskolassa, Botby grundskolassa, Pakilan yläasteella ja Sibeliuslukiossa elokuun lopusta. Kohteet valittiin arpomalla, mutta niin, että mukaan pääsi eri-ikäisiä lapsia ja nuoria.

KOKEILU jatkuu noin vuoden ajan siihen asti kun kaupungin osallistavan budjetoinnin OmaStadin avulla saadut 100 000 euroa riittävät. Kokeilua äänesti yli 4 000 asukasta. Kokeilu kartuttaa tietoa kauramaidon kulutuksesta ja hävikistä.

Vaihda vapaalle

Helsinki

Kamarimusiikki soi
kirjastoissa s.2

Ota kuunteluun
kaupunginmuseon
Helsinki Podcast! s.2

Tutustu
kulttuurikeskusten
syksyn tarjontaan:
kulttuurihelsinki.fi! s.2

Liikkuminen
paljon muutakin
kuin **liikuntaa tai**
urheilua s.3

Check out activities
in English! p.4

HAM 24/7 – Taiteen
äärelle missä ja
milloin tahansa s.4

Uuden
Harrastuspassi-
mobiilisovelluksen
avulla nuori löytää
vaivattomasti uusia
harrastuksia. s.4

Kuva: Maarit Kytöharju.

Kaupunginorkesterin lounaskonsertit soivat Helsingin kirjastoissa

Kamarimusiikki soi syys-lokakuussa Helsingin kirjastoissa, kun Helsingin kaupunginorkesterin ja Helsingin kaupunginkirjaston yhteistyössä järjestämä ”Orkesteri tulee kirjastoosi” -kiertue tuo lounaskonsertit kirjastoihin.

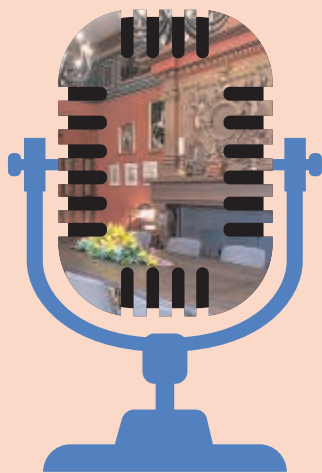
Syyskuun alussa käynnistyneen kiertueen aikana kuullaan konsertteja Helsingin lähikirjastoissa sekä kirjastoautossa. Kiertueen viimeinen konsertti on torstaina 22.10. Lauttasaaren kirjastossa. Konsertit alkavat kello 12.

Lounaskonsertit ovat noin puolen tunnin mittaisia kamarimusiikkitervehdyksiä eli kaupunginorkesterin muusikot saapuvat kirjastoihin pienemmissä kamarimusiikkikokoonpanoissa. Konsertteihin on vapaa pääsy, kuten Helsingin kaupunginkirjaston tapahtumiin aina.

Konserteissa noudatetaan THL:n ja OKM:n antamia ohjeita yleisötapahtumien järjestämisestä.

Lisätiedot konserteista: www.helmet.fi/kirjastokiertue.

HELSINKI PODCAST

Kiehtovimmat tarinat Helsingistä
ja kiinnostavimmat keskustelut historiasta nykypäivään
käydään Suomen vanhimmassa taiteilija-ateljeessa,
Helsingin kaupunginmuseon Falkmanin ateljeessa.

Tule kuulolle!

HELSINGINKAUPUNGINMUSEO.FI/HELSINKIPODCAST

Wow!

Annantalo

Caisa

Kanneltalo

Malmitalo

Maunula-talo

Stoa

Vuotalo

Kulttuuria kaikille aisteille.
Kultur för alla sinnen.
Culture for all senses.

Kulttuurihelsinki.fi

Liikkua pitäisi – kaikkihan sen tietävät, mutta...

Istuminen tappaa. Liikkumalla riittävästi pysyt terveenä ja jaksat paremmin. Viesti on kiistaton ja välittyy silmiimme uutisvirrassa päivittäin. Tästä huolimatta haaste liikkumattomuudesta on vain pahentunut. Moni kantaa huonoa omatuntoa liian vähäisestä liikkumisesta. Ehkä olisi aika muuttaa näkökulmaa ja pohtia liikkumista kokonaisuutena eikä yksittäisten liikuntasuoritusten kautta. Liikkuminen on paljon muutakin kuin urheilua. Oleellista on kokonaisliikkeen määrä ja päivittäiset valinnat. Usein liikkumista estävät omassa päässämme olevat virheelliset mielikuvat.

”Treenaan 2-3 kertaa viikossa. Se varmasti riittää.”

Liikunnan harrastaminen ja urheilu ovat arvokkaita asioita. Liikuntaharrastus merkitsee tuhansille onnistumisen elämyksiä, ystävyyssuhteita ja omien rajojen koettelua. On kuitenkin tärkeä ymmärtää, että lähes kaikki hyötyisivät istumisen vähentämisestä ja arki-liikkumisen lisäämisestä. Totuus on, että olemme paikallamme liian paljon. Istumme yli puolet päivästä ja käytämme kehoamme liian vähän ja yksipuolisesti. Muutamat treenit viikossa eivät paljoa lohduta, jos arki kuluu muuten tyystin paikallaan. Asia koskettaa keskeisesti koululaisia, joiden tulisi liikkua reippaasti vähintään tunti päivässä. Treenit kaksi kertaa viikossa muodostavat parhaimmillaankin vain noin 15-20 prosenttia riittävästä liikkumisen määrästä. Tästä johtuen on välttämätöntä rakentaa arkirutiineista sellaisia, että jokainen päivä sisältää nykyistä enemmän askeleita, hengästymistä ja liikettä.

**”Olen aloittanut monta kunto-
projektia mutta jossain vaiheessa
liikkuminen jää aina pois.”**

Nykyihminen elää usein projektista toiseen. Asettaa itselleen kesäksi kuntoon -haasteita ja ottaa tavoitteen maratonista. Tämä voi olla monelle motivoivaa. Kun lähestymme asiaa keskiarvona, elintaparemontit eivät valtaosalla tule jäädäkseen. Olennaisempaa on rakentaa vähäisestä liikkumisesta osa jokapäiväistä elämää. Vähän päälle on hyvä lisätä. Projektien sijaan yritä tehdä satunnaisesti säännöllistä.

**”En ole liikunnallinen, ei ole aikaa
eikä edes kiinnostusta liikkua.”**

Liikkumista vähentää ratkaisevalla tavalla mielikuva, jonka mukaan vain hikiliikunnalla ja treenaamisella on merkitystä. Totuus kuitenkin on, että kaikkien ei tarvitse pitää urheilusta liikkua. Saatat olla huomaamattasi hyvinkin sporttinen päivittäisten valintojesi ansiosta pyöräillessäsi kauppaan, ulkoiluttaessasi koiraa, käyttämällä rappusia tai kävellessäsi lapsen treenien aikana. Pelkästään 30 minuutin päivittäinen kävely aiheuttaa elimistössä noin 15 positiivista vaikutusta. Tärkeintä on liikkua päivittäin edes vähän.

**”Mitä Helsinki tekee tukeakseen ja
mahdollistaakseen liikkumisen?”**

Helsingin kaupungilla on käynnissä lähes 60 toimenpiteen liikkumisohjelma, jonka avulla kaupunkiympäristöä sekä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, vanhuspalveluiden ja työyhteisöjen toimintaa kehitetään liikkumista suosivaksi. Mikäli liikkuminen paikkaa toiseen pyörällä tai kävellen on nopeaa ja sujuvaa, liikkuminen todennäköisesti lisääntyy. Mikäli luokkahuoneessa tai kokoustilassa on mahdollisuus seisoa pöydän ääressä, seisominen on todennäköisempää. Mikäli tieto harrastusmahdollisuuksista on helposti saatavilla, kynnys aloittaa harrastus madaltuu. Tavoitteena on, että liikkuminen Helsingissä on entistä helpompaa ja sujuvampaa.

**”Miksi liikkuisin edes vähän,
kun se ei kuitenkaan riitä
suositukseen?”**

Siksi, että erityisesti vähän liikkuvilla jo lyhyillä, muutaman minuutin liikkumispätkillä on olennaisia vaikutuksia elimistön toimintaan ja hyvinvointiin. Siksi, että säästät aikaa. Pyörä on kaupungissa nopein tapa liikkua alle 5 kilometrin matkoilla. Siksi, että portaiden nousu viidenteen kerrokseen on teholtaan jumpan veroista liikettä. Siksi, että tunnet jo vähäisen liikkumisen suotuisat vaikutukset kehoon, unen laadussa ja jaksamisessa. Tee jotain joka päivä.

Liikkumisohjelma on konkretisoitunut kaupunkilaisille esimerkiksi seuraavasti:

- Jokaisen Helsingin kaupungin 38 000 työntekijän tietokoneelle on asennettu taukoliikuntaohjelma.
- Järjestöille on myönnetty vuosittain 900 000 euroa lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämiseen.
- Noin 70 prosentille kotihoidon asiakkaista on otettu käyttöön liikkumissopimus.
- 10 koulupihaa on kunnostettu liikkumiseen kannustavaksi.
- Uusia pyöräpysäköintipaikkoja on vuosina 2017–2019 rakennettu yli 2 200.
- Yläkoululaisten digitaalinen harrastuspassi otetaan käyttöön elokuussa.
- Innovaatio-ohjelma ikäihmisten liikkumisesta on toteutettu yhteistyössä Harvardin yliopiston ja Bloomberg Philanthropies -säätiön kanssa.
- Kaupunkipyöräasemien määrä on kasvanut 50 asemasta 238 asemaan vuodesta 2016.
- www.helsinkiliikkuu.fi -sivuilla on käynyt yli 100 000 käyttäjää.
- Terveysasemilla on käynnistynyt liikkumisprojekti.
- Pienten lasten liikkumista edistetään yhteistyössä neuvoloiden, lapsiperheiden kotipalvelun, leikkipuistojen, päiväkotien ja liikuntapalveluiden kanssa.

**Lisätietoa liikkumisohjelmasta löydät
osoitteesta helsinkiliikkuu.fi**

HAM 24/7

Nauti taiteesta missä ja milloin tahansa

hamhelsinki.fi/taidetta24h

#HAMhelsinki

TAIDETTA KELLON YMPÄRI

YMPÄRI
HELSINKIÄ

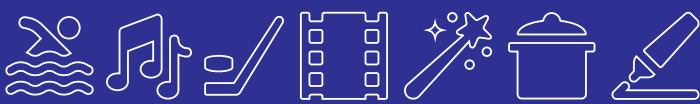
HAM

Helsingin taidemuseo

AINA JOTAIN

TEKEMISTÄ

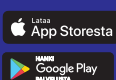
TEKEMISTÄ

TEKEMISTÄ

TEKEMISTÄ

TEKEMISTÄ

Harrastus
passi

Looking for new activities for kids and teens?

Helsinki offers a variety of thing to do in English: trips to museums and libraries, classes for music, dance, cooking and much more!

Visit munstadi.fi for more information.

Helsingin kaupunki | Kulttuuri ja vapaa-aika

Kirjasto | Kulttuuri | Liikunta | Museot | Nuorisot
annantalo.fi | kanneltalo.fi | malmitalo.fi | maunulatalo.fi | stoa.fi | vuotalo.fi
helmet.fi | helsinkiliikkuu.fi | hamhelsinki.fi | helsinginkaupunginmuseo.fi
munstadi.fi | hel.fi/vapaa-aika
Taitto: Jukka-Pekka Parkkonen

Pidätämme oikeuden ohjelmanmuutoksiin.

Pienille vaikka mitä!
Osoitteessa pientenhelsinki.fi
esitellään lapsiystävällisiä paikkoja
ja tapahtumia Helsingissä.

MIKA LAPPALAINEN/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Pieni Helsinki-visa

1. Montako vuotta Linnanmäki täyttää tänä vuonna?

- a) 20
- b) 50
- c) 70

2. Buli tarkoittaa Stadin slangilla:

- a) pulikoimista
- b) isoa
- c) ilmakuplaa

3. Korkeasaarella asuu maailman toiseksi suurin lintu eli

- a) albatrossi
- b) emu
- c) flamingo

4. Paljon Helsingillä on rantaviivaa?

- a) 30 km
- b) 90 km
- c) 130 km

5. Mikä kulkupeli näkyy Helsingin vaakunassa?

- a) lentokone
- b) vene
- c) polkupyörä

PAAVO JANTUNEN

Minun Helsinkini Emil, 7, Meri-Rastila

Mikä on parasta Helsingissä?
Tämä on Suomen pääkaupunki ja isoin kaupunki. Täällä on paljon hauskoja paikkoja.

Mitkä ovat lempipaikkasi?
Stadika ja Linnanmäki. Stadikalla voi uida ja hyppiä vaikka 7,5 metristä. Linnanmäellä pääsen jossain vaiheessa Taigaan.

Entä Meri-Rastilassa?
Lempipaikkani on tämä kotipiha.

Täällä on meidän parhaat leikit.

Miten vietät aikaa kavereidesi kanssa?
Me leikitään hauskoja kauhuleikkejä, joissa on näkymätön hahmo. Välillä keksitään uusia leikkejä.

Mikä on paras kesämuistosi?
Kaunissaarella käynti. Siellä oli hauskaa, koska voitiin juosta ja leikkiä kaverin kanssa uudessa matkakohdeessa!

STADIN ELÄIN

Merikotka

Helsinki sai keväällä uudet ylilättävät asukkaat, kun merikotkapariskunta Nadi ja Amalia asettui Vanhan kaupunginlahden saarelle Klobbeniin. Ne saivat kolme poikasta. Merikotkan pesiminen yhtä lähellä kaupungin keskustaa on äärimmäisen harvinaista. Merikotka on Suomen suurin petolintu ja yksi maailman suurimmista. 1,9–2,4-metrisellä siipivälillään se on ylipäättään Suomen suurin lintu. Merikotka syö pääasiassa kalaa, mutta se saattaa saalistaa myös nisäkkäitä tai muita lintuja.

Nuoria merikotkia.

Ihmiselle merikotkasta ei ole vaaraa. Toisaalta ihmisen toiminnasta on merikotkalle haittaa. Merikotkaa ei saa missään tapauksessa häiritä. Vielä 1970-luvulla lajin olemassaolo oli Suomessa uhattuna. Merikotkia on maassamme pääosin saaristomerellä. Laji talvehtii useimmiten Suomessa ja sen liikkeitä ohjailee meren jäättilanne. Stadiin kotiutuneet merikotkat siis saattoivat tulla jäädäkseen.

LÄHTEET: YMPÄRISTÖTARKASTAJA RAIMO PAKARINEN, BIRDLIFE.FI

GETTY IMAGES

Muksujen kanssa menoksi

1.

Perhehulinat
Ympäri kaupunkia on maksuttomia perhehulinoita omatoimiseen liikkumiseen alle kouluikäisille lapsille ja heidän huoltajilleen. Heidän käytettävissään on välineitä hyppynaruista palloihin. Lisätiedot: hel.fi/liikunta > Liikuntakurssit > Lapset ja nuoret.

Kampin liikuntakeskus (to 17–18.30) ja Malminkartanon ala-aste (to 18–19.30). Käpylän (ke 17–18.30), Merilahden (ke 17–19, 7.10. alkaen), Porolahden (to 17–18.30), Pukinmäenkaaren (ke 17–18.30) ja Sakarimäen (ti 17–18.30) peruskoulut.

2.

Ryhdy salapoliisiksi
Lapsille suunnatussa maksuttomassa salapoliisitapahtumassa selvitetään, kuka on yöllä sotkenut hyllyjärjestyksen. Alle kouluikäiset löytävät johtolangat parhaiten aikuisen seurassa.

Kirjastokelmin tapaus 13.10. kello 12–14 Suutarilan kirjasto, Seulastentie 11.

3.

Taidetta ja teatteria
Kansainvälisesti tunnettujen biotaitelijoiden lapsille ja nuorille suuntaamissa teoksissa on käytetty materiaaleina esimerkiksi merilevää, keinoälyä ja mutatoituneita sammakoita. Belgialaisen teatterin elämyksellisessä tilateoksessa lapset voivat liikkua majasta toiseen mukanaan muusikkoja sekä nukketeatterinäyttelijöitä.

Annantalo (Annankatu 30) Poikkipolkuja ekologiaan – biotaitteen näyttely 30.1.2021 saakka, vapaa pääsy. Theater de Spiegel: Caban – elämysretki perheen pienimmille 12.–16.10. Liput 10 e, lippu.fi.

Kaupungintalon julkisivu on kokenut aikojen taideihanteet pinnassaan. Nykyinen väri on järjestyksessä yhdeksäs ja taiteilija Anitra Lucanderin suunnittelema.

PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä pormestariston tyyssija on kokenut monia vaihteita. Aarno Ruusuvuoren suunnittelema osa kaupungintaloa täyttää syksyllä 50 vuotta.

Kivinen eläintarha

✍️ Paavo Jantunen 📍 Paavo Jantunen ja Helsingin kaupunginmuseo

KAUPUNGINTALON hahmossa näkyvät monet aikakerrostumat. Rankka saneeraus 1960-luvulla ruumiillisesti aikansa vimmaisen uudistustahdon ja vaikutti rakennussuojeluaatteen vakiintumiseen osaksi kaupunkisuunnittelua. Uudistustöiden tuloksena kuitenkin syntyi rakennus, jossa helsinkiläisen rakennushistorian merkittävät tyyli-suuntaukset yhdistyvät ainutlaatuisella tavalla.

RAKENNUKSEN historia ulottuu aikaan, jolloin Helsinki oli osa Venäjää ja Suomen suuriruhetinaskunnan pääkaupunki. Vuonna 1833 **Carl Ludvig Engel** suunnitteli kasvavan kaupungin kauppatorille hotelli Seurahuoneen, josta tuli merkittävä ajanviettopaikka helsinkiläiselle kulttuuriväelle. Kaupungintalon alkuperäiset osat ovat siis vanhempia kuin Engelin kuuluisin luomus Tuomiokirkko, joka valmistui vuonna 1852.

Seurahuoneen kulttuuritarjonta rantautti Suomeen kansainvälisiä ilmiöitä: esimerkiksi vuonna 1896 Seurahuoneella esitettiin Suomen ensimmäinen elokuva. Ohjelmistossa oli myös kantaesityksinä kansallisromanttista **Jean Sibeliuksen** musiikkia. Hotellin keittiö oli ylistetty ja tarjosi muodikkaita makuja maailmalta.

Seurahuone oli osa aikansa kaupankäynnin ja politiikan keskittymää, Leijona-korttelia. Se sijoittuu Kauppatorin ja Senaatintorin väliin ja siihen kuuluu Helsingin vanhimpia taloja. Hotelli Seurahuoneen toiminta rakennuksessa jatkui vuoteen 1913 asti.

UUONNA 1932 rakennus vihittiin kaupungintaloksi. Vuoteen 1965 asti Helsingin kaupunginvaltuusto kokoontui kaupungintalon juhlasalissa, joka on edelleen tärkeä edustustila.

Sodanjälkeisinä vuosikymmeninä kartoitettiin muita mahdollisuuksia kaupungintalon sijainnille ja toteutukselle. 1960-luvulla virkamiehet ja kunnallispoliitikot päätyivät lähes yksimielisesti kannattamaan arkkitehti **Aarno Ruusuvuoren** suunnitelmaa, jossa vanha kaupungintalo uusittiin täysin.

Rankan saneerauksen tilausta selittää Helsingin toive saada varta vasten kaupungintaloksi suunniteltu rakennus, joka kuvasi paremmin nopeasti modernisoituvaa kaupunkia ja sen demokraattisia arvoja hierarkkisen empiretyylin sijaan.

Ruusuvuoren ”Kiviseksi eläintarhaksi” nimeämä suunnitelma sai toteutuksensa syksyllä 1970. Näin ollen Ruusuvuoren suunnittelema osa kaupungintaloa täyttää tänä syksynä 50 vuotta. Suunnitelman nimi liittyyneen keskusta-alueen eläinlajien mukaan nimettyihin kortteleihin.

Saneerauksen jäljiltä kaupungintalossa on Engelin kädenjälkeä enää aulan pylväikössä ja julkisivussa.

KALLIS ja vanhalle arkkitehtuurille tuhoisa saneeraus otettiin vastaan yhtäältä kovaa-nisesti kritisoiden ja toisaalta hyvällä maulla toteutetuksi kehuun. Sitten Helsingin historiallisesti merkittävien talojen remontit ovat olleet hienovaraisempia ja niissä on pyrittä konservoimaan vanhaa arkkitehtuuria.

ALUN perin keltaisella öljymaalilla maalattu julkisivu on saanut uuden, aikansa ihanteista viestivän maalipinnan jo yhdeksän kertaa. Nykyinen julkisivun siniharmaa on taiteilija **Anitra Lucanderin** suunnittelema. Hän määrittä myös kaupungintalon sisätilojen oivaltavan värimaailman, joka mukailee viereisten korttelien väritystä. Lucanderin suunnittelema värejä on käytetty myös muissa Helsingin empirekeskustan rakennuksissa.

KAUPUNGINTALOKORTTELIA laajennettiin vuosina 1985–1988. Ruusuvuoren toteuttamaan työhön kuuluu tärkeimpänä valtuustosali sekä ravintola, jotka sijoitettiin korttelin keskelle.

Talon sisäpiha muutettiin julkiseksi tilaksi. Kaupungintalokorttelin vanhojen kauppiastalojen sisätiloja konservoitiin ja entisöitiin vastamaan silloisia rakennusteknisiä ja -suojelullisia vaatimuksia.

Kaupungintalo peruskorjattiin vuosina 1998–1999, jolloin vanhentunutta teknologiaa päivitettiin ja aikanaan paljon käytetty asbesti korvattiin akustiikkaruukskeella.

KAUPUNGINTALON aula avattiin vuonna 2008 asukkaille ja muille vieraille. Virka-galleriassa oli vaihtuvia näyttelyjä ja tapahtumia, ja Virka-infosta sai tietoa kaupungin asioista.

Keväällä 2019 aulan toiminta muuttui jälleen. Sinne avattiin Tapahtumatori, jossa järjestetään erilaisia tapahtumia kaupunkilaisille. Aulassa voi myös tutustua ja vaikuttaa kaupungin tulevaisuudensuunnitelmiin.

→ Lue lisää: kaupungintalo.hel.fi.

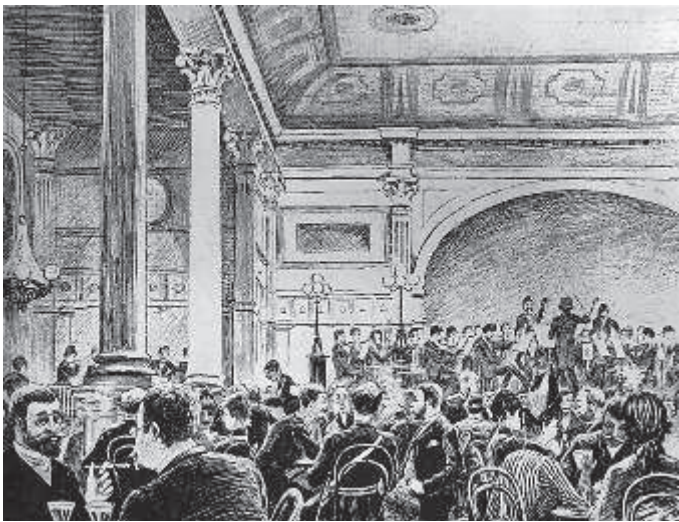
PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

LAURA OJA/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Aarno Ruusuvuoren arkkitehtuurissa rehellisyys on avainasemassa: uusi on uutta ja vanha on vanhaa. Ruusuvuori suunnitteli kaupungintaloon muun muassa valaisimia.

Nykyään kaupungintalon aulassa järjestetään muun muassa asukastilaisuuksia. Virka-gallerian aikaan tilassa oli vaihtuvia näyttelyitä.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

SUUNNITTELIJAT:

Carl Ludvig Engel (1778–1840)

Arkkitehti Engel suunnitteli vuonna 1833 valmistuneen hotelli Seurahuoneen, joka on toiminut kaupungintalona vuodesta 1913.

Aarno Ruusuvuori (1925–1992)

Arkkitehti Ruusuvuori uudisti kaupungintalon nykyiseen asuunsa kahdessa vaiheessa, vuosina 1965–1970 ja 1985–1988.

Anitra Lucander (1918–2000)

Kuvataiteilija Lucander toteutti Ruusuvuoren kanssa kaupungintalon uudistusta vuosina 1968–1970. Lucander suunnitteli ulko-, sisä- ja kalustevärit.

Kansankonsertti Hotelli Seurahuoneen juhlasalissa. Robert Kajanus johtaa Helsingin Orkesteriyhdistyksen orkesteria. Piirros on vuodelta 1888.

PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

Aulassa olevat Rut Brykin "Kaupunki auringossa" ja Kimmo Kaivannon "Ketju" sopivat hyvin Ruusuvuoren luomaan arkkitehtuurilin.

PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

PAAVO JANTUNEN/HELSINGIN KAUPUNKI

Kaupungintalon toimistokerroksien värimaailma vaihtelee kerroksesta ja ilman-suunnasta riippuen. Esimerkiksi vihreisiin, turkooseihin ja persikkaisiin sävyihin Lucander ammensi vaikutteita matkoiltaan.

Helsingfors stad rekommenderar, i enlighet med THL, det vill säga Institutet för hälsa och välfärd, munskydd i kollektivtrafiken och i andra situationer där man inte kan undvika närmkontakt.

Helsingfors stad delar ut gratis munskydd åt mindre bemedlade och de mest utsatta stadsborna. Utdelningen bygger på förtroende, och det betyder i praktiken att man inte behöver intyg på sin livssituation. Munskydd delas ut på flera olika platser, en förteckning över dessa finns på webbplatsen hel.fi/helsinki/corona-sv. På den här webbplatsen sammanställer Helsingfors stad aktuell information, rådgivning och nyheter kring coronaviruset. Informationen uppdateras regelbundet så det lönar sig att följa med sajten.

Välkommen att ta kontakt,
säger Rebecka Lehmussaari.

Servicecentralen i Tölö vill nå allt fler svenskspråkiga seniorer i stadsdelen och riktar sig samtidigt till äldre i hela södra distriktet. Det är Rebecka Lehmussaari, 27 år, som håller i trådarna.

”Jag trivs med äldre människor”

✍ Nina Weckström ✎ Leif Weckström

JAG ÄR visserligen inte särskilt gammal men jag trivs med äldre människor. För mig är arbetet med personer som lider av minnesstörningar en hjärtesak. Min älskade mormor, som föddes i nuvarande ryska Karelen, drabbades av Alzheimers sjukdom och trots att hon hann bo i Sverige i femtio år tappade hon helt svenskan under de sista åren och talade bara finska. Jag känner därför väl till vikten av att en äldre människa får stöd, vård och omsorg på sitt modersmål.

Det säger socialhandledare **Rebecka Lehmussaari** som är född och uppvuxen i Stockholm, som hade sitt första jobb inom äldreomsorgen som 17-åring och som sedan bestämde sig för att återvända till familjens ursprungsland, Finland, för att läsa sig till socionom vid yrkeshögskolan Arcada i Helsingfors.

EFTER sin examen från Arcada för tre år sedan har hon jobbat inom det svenska teamet och närvaranden i Forsby, och från juni är hon socialhandledare på Tölö servicecentral.

När vi träffas utanför servicecentralen på Tölögatan bär hon munskydd och har med sig en flaska handdesinfektion. I dagens coronaläge har smittskydd och förebyggande åtgärder högsta prioritet i synnerhet inom äldreomsorgen och givetvis även i alla kontakter som berör verksamheten.

REBECKA Lehmussaari har som mål att arrangera och utveckla verksamheten som riktar sig till svenskspråkiga äldre. Hon har Tölö som bas men arbetar samtidigt inom hela det södra distriktet. Fokus är ställt på minnesgruppen, diskussionsgruppen och socialhandledning.

”Minnesgruppen riktar sig till äldre svenskspråkiga som oroar sig för sitt minne eller har en minnessjukdom. Det är väldigt viktigt att få råd och information för att kunna upprätthålla minnet och därmed funktionsförmågan. Vi gör också olika övningar och uppgifter för att träna minnet.”

”I diskussionsgruppen ska vi samtala om allt som känns angeläget och helt enligt de önskemål som deltagarna har. Det kan handla om häl-

sa och corona, böcker och teater, djur och natur, ja vad som helst. Vi kan också ta en promenad i parken. Huvudsaken är att vara tillsammans. Vi vet att det finns många äldre som är väldigt ensamma. Jag hoppas ensamma äldre hittar mig och vår verksamhet. Även anhöriga kan ta kontakt.”

”Restriktionerna kring coronaviruset ändras fortlöpande så jag kan i dag inte säga hur läget är senare i höst men det är troligt att vi bär munskydd när vi träffas i grupperna.”

SOCIALHANDLEDNING betyder bland annat konkret hjälp att söka olika tjänster och förmåner men också hjälp i såväl vardagliga som svårare livssituationer.

”Och ifall coronaläget inte sätter hinder så ställer vi till med allsång på torsdagar i festsalen på Tölögatan. Det sker i samarbete med Helsingfors mission.”

Anmälan till och mer info av Rebecka Lehmussaari på rebecka.lehmussaari@hel.fi eller tfn 09 3107 4271.

Omaolo är den elektroniska tjänsten som gör en första och snabb bedömning av symtom som kan tyda på corona. För service på svenska ska du gå via webbsidan **omaolo.fi** och välja språk. Bedömningen av symtom på corona startar med en detaljerad enkät, där du svarar på frågor och om du vill att sakkunnig inom vården ska utvärdera dina svar förutsätts stark identifiering. Då kan också vårdpersonalen kontakta dig. I anslutning till denna symtombedömning kan du dessutom boka tid för coronatest.

Helsingfors stad upprätthåller coronavirusrådgivning på telefonnummer 09 3101 0024 och i höst svarar man på numret mellan kl. 8–18 alla dagar i veckan, alltså även under veckoslut. På numret får man svar på frågor om corona, och vid behov anvisningar om fortsatta åtgärder som coronatest. Under andra tider kan du ringa Jourhjälpen på tfn 116 117 som svarar dygnet runt och kan hänvisa till rätt vårdställe. Symtom på corona är feber, hosta, halsont, andnöd, muskelsmärk, trötthet, huvudvärk, snuva, illamående, diarré och förlust av lukt- och smaksinnet.

Arbis är som vanligt men färre är på plats

✍ **Nina Weckström**
📷 **Leif Weckström**

SVENSKFINLANDS största skola, Arbis har inlett hösten med färre elever eller kursdeltagare än vanligt. Det är strävan att minimera smittoriskerna för coronavirus som är orsaken.

”Vi fick något färre anmälningar inför terminsstarten men den främsta orsaken till att det nu rör sig färre på Arbis är att vi har skurit ned på antalet deltagare på alla kurser i syfte att skapa tryggare förhållanden. Men vi kan givetvis inte garantera att man inte blir smittad”, säger rektor **Moa Thors**.

Färre deltagare gäller alltså i allt från språk och mat till musik och hantverk. I klassen för till exempel keramik har man minskat antalet deltagare från 15 till 10 och nedskärningen är motsvarande på alla kurser.

NÅGRA föreläsningar i det lilla biblioteket är inte att tänka på och i föreläsningssalen, som normalt har plats för 60–70 personer, är antalet i publiken begränsat till 30.

”Men vi strömmar öppna föreläsningar via vår kanal på Youtube. Om coronaläget blir sämre och undervisningen tillfälligt måste läggas ned kommer en stor del av kurserna fortsätta på distans. Ny i höst är förresten webbkursen *Måla hemma*”, säger Thors. I det här skedet är målet att ordna både Seniorfestivalen och den traditionella Julvakan. ”Julpysslet brukar dra huset fullt men nu blir evenemanget troligen i

Arbis håller coronaavstånd, säger Moa Thors och Birgitta Lindberg.

mindre skala och utan stora dragplåster”, tillägger Thors.

BIRGITTA Lindberg som ansvarar för kurser i motion, hälsa och välmående har märkt ut tydliga platser så att alla kan hålla avstånd i gymnasiktisalen. Hon rekommenderar att man inte byter om i omklädningsrummet och har infört ny praxis i fråga om att gå in i och ut ur salen.

”Vi använder inte heller redskap som hantlar eller rep utan tränar med egen kroppsvikt. Vi har också motion utomhus och i fall coronaläget ställer hinder för gemensam gympa i huset går undervisningen att strömma”, säger Lindberg.

Mer om kurser, föreläsningar och program på Arbis på hel.fi/arbisp och tfn 09 3104 9494.

Bättre sopsortering i skolan

HEMMA sorterar vi plast och papper, glas och metall och andra sopor så varför inte ordna med grundlig sortering i skolan. Så resonerade elevkåren i Norsen och föreslog inom ramen för OmaStadi att staden satsar på sorteringskärl som står i skolans korridorer där eleverna rör sig. Förslaget resulterar i höst i nya sorteringskärl inte bara i Norsen utan också i de övriga svenskspråkiga skolorna i Helsingfors.

”Visst är det bra med kärl som är tydligt utmärkta enligt ändamål och som finns där vi rör oss. Alla sorterar hemma och återvinning ska vara en självklar handling också i skolan”, säger **Tove Tiedemann** och **Gabriella Palmén** på årskurs 9 i Norsen.

BÅDA har varit aktiva i projektet i synnerhet i skedet då man skulle rösta fram de förslag som ska genomföras. OmaStadi är medborgarbudgering och ger stadsborna möjlighet att rösta på olika förslag att genomföra. Projekten ska

främja trivsel, trygghet och funktion. I nästa omgång, som omspannar två år, är budgeten 8,8 miljoner. Norsens sopsortering fick nästan 4 500 röster och en budget på 63 000 euro.

Mer om medborgarbudgeringen på omastadi.hel.fi där man också kan följa med hur olika projekt framskrider. Kom med idéer för hur staden ska utvecklas. Coronaläget kan orsaka förändringar i tidtabellen.

Tove Tiedemann och **Clara Palmén** säger att det är viktigt att sopsortera också i skolan.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Bara hälften får plats

I ALLA program och evenemang som olika kulturaktörer ordnar i höst gäller restriktioner på grund av coronavirusläget. Till föreställningar, föreläsningar och motsvarande är inträdet begränsat till max hälften. I en sal som tar 500 i publiken i normala förhållanden ryms i höst högst 250 personer. Teaterhusen, biograferna och konsertsalarna följer myndigheternas rekommendationer. Nedanstående program genomförs i höst i Nordhuset ifall inte coronasituationen ställer hinder.

Finlandssvensk kortfilm

Finlandssvenskt filmcentrum firar 30-årsjubileum och bjuder på fem finlandssvenska kortfilmer som visas 12.10 med start kl. 17.

Swing och dans

Pärlor från 1940-talets swingmusik enligt temat *Moonlight serenade* ljuder och bjuder upp till dans inom ramen för Klubb Ankdam 17.10 kl. 19 med **Annika Brushane Big Band** och **Helsinki Traditional Jazz Dance Company**.

Vem ska trösta Knyttet?

Teater Kojan gästspelar med barnpjäsen *Vem ska trösta Knyttet*, enligt **Tove Janssons** bilderbok. Föreställningen är för barn från 4 år och ges 19.10 kl. 18.

Hurra en hurri

Skådespelaren **Mikael ”Gusse” Andersson** underhåller kring och om finlandssvensken, skämtar om finlandssvenska egenskaper och egenheter. Hurra en hurri ges 3.11 kl. 13. Inget inträde men grupper behöver boka plats, siw.handrooskelekey@hel.fi.

Pirkko Mannola 6.11

Artisten, skådespelaren och sångerskan **Pirkko Mannola** förgyller firandet av svenska dagen genom att berätta om sitt liv och sin karriär i ett samtal med redaktör **Bettina Sångbom**. Mellan varven sjunger Mannola sånger som betytt mycket för henne. Klubb Ankdam 6.11 kl. 19.

PAAYO JANTUNEN

MASKS RECOMMENDED

The Finnish health authority has recommended the use of masks when it is difficult to avoid close contact with others, for example, on public transport. **More information:** [hsl.fi → news](https://hsl.fi/en/news)

A city of equality

NITIN SOOD is proud of the brave steps Helsinki is taking towards creating a more equitable and open-minded capital city environment. “Equality is the city’s core value. The latest example is Helsinki’s Action Plan for Non-Discrimination, which comprehensively promotes human rights by addressing things like service accessibility and language use,” he says.

The city has also spearheaded anonymous recruitment to encourage diverse municipal working environments, and employee training to make the city’s workers more aware of their implicit biases.

“Our goal is for all of the city’s work communities, some 37,000 employees, to attend the training by the end of 2021. To me, this shows Helsinki’s ambition in this area,” he says.

Sood, who has worked as the city’s non-discrimination officer for two years, says that each of these initiatives stems from Helsinki’s strategy to be the world’s most functional city.

“We want all Helsinki residents, regardless of their background, to feel as if the city is here for them and they have a place here.”

Finland has two laws, the Non-Discrimination Act and the Gender Equality Act, that prohibit discrimination on the basis of gender, age, origin, language, disability and several other attributes.

“Referring to children of foreign-born parents as immigrants, even though they were born in Finland, is an example of an unconscious prejudice. Understanding our preconceived notions and gut reactions requires a lot of self-reflection. It is a continuous development process,” Sood says.

In early September, the City of Helsinki was a main sponsor of Helsinki Pride, a yearly

Nitin Sood is the City of Helsinki’s non-discrimination officer.

ROOPE PERMANTO

event for members of the LGBTIQ+ community. Among the many live and virtual events that were planned, Sood helped the city host its first-ever ‘Rainbow resident’s evening’, where participants could ask questions of the city’s mayors.

Sood says human rights issues have been his calling ever since he was a young child. He admits his background has doubtless played a part in this, as his parents are from India and he identifies as a gay man.

“Part of my work is also to address specific incidents of discrimination in Helsinki. I encourage people who have encountered this kind of treatment to report it via the city’s feedback channels or contact me directly.”

New Spouse Program helps partners find their way

THE CITY of Helsinki has introduced a new initiative to help spouses that arrive in the country with their significant others. Participants can choose either a general or career track that will provide them with networking, counselling and mentoring opportunities.

→ **More information:** spouseprogram.fi

Residents feel Helsinki performed well last spring

OVER a thousand residents were surveyed in May to assess their feelings about the city’s performance during the first months of the coronavirus outbreak. A full 90 percent of parents and students polled were at least somewhat satisfied with the city’s distance learning arrangements. The share of people who would recommend Helsinki as a good place to live rose to 52 percent, up 16 percentage points from last year.

Teen quality inspectors assess city with a critical eye

THIS SUMMER, Helsinki Mayor Jan Vapaavuori hit upon the idea to hire 25 quality inspectors to assess the state of road repairs and municipal services. The young inspectors visited 900 different locations, awarding high points for cleanliness and friendly staff, and finding room for improvement in the areas of accessibility and service in different languages. The city vowed to make improvements.

New housing advice line

INTERNATIONAL House Helsinki, a one-stop shop for new arrivals to the country, has launched a new telephone service to explain different housing options, help with paperwork associated with renting and buying a home, and give tips on schools and daycare services in different neighbourhoods. Calls are subject to a basic network rate, but are otherwise free of charge.

Ring +358 010 202 4666 on Mondays between 8:30 am and 12:30 pm and 2 to 6 pm on Wednesdays.

The second round of Helsinki's OmaStadi participatory budgeting will begin in October, if the coronavirus situation allows.

Submit your idea to improve the city at omastadi.hel.fi

Lonnaan ja Vallisaareen pääsee yhteys- aluksilla 27.9. saakka. Tietoa reittiliikenteestä saa HSL:n reittioppaasta (reittiopas.fi) ja mobiilipalvelu Ahdista (ahdi.hel.fi), jossa on myös vinkkejä vesillä, saarissa ja rannoilla liikkumiseen sekä palvelutietoa.

Alma Pöysti esittää TOVE-elokuvan pääroolin. Elokuva kuvattiin valtaosin Helsingissä, esimerkiksi kotikohtaukset tehtiin Herttoniemen studiossa, jonne lavastettiin Janssonin Ullanlinnankadun ateljee.

Toven syksy

✍️ **Tiina Kotka**
 📅 **Tommi Hynynen**

TÄNÄ syksynä päästään tutustumaan monipuolisesti Tove Janssonin elämään. Esimerkiksi Vuosaarella omistetaan tapahtumakokonaisuus rakastetulle taiteilijalle.

”Havahduimme Toven viettäneen kesiä Vuosaaren lähivesillä Klovharun saarella. Päätimme pyytää galleriaamme Toven veljen, valokuvaaja **Per Olov Janssonin**, saaristoaiheisia valokuvia. Hän kuvasi perheenjäsentensä elämää saaristossa useina vuosikymmeninä”, kertoo Vuotalon johtaja **Tuuli Takkola**.

Tove vietti kesiään Klovharun saarella Porvoossa 1960-luvulta 1990-luvun alkupuolelle kumppaninsa, taidegraafikko **Tuulikki Pietilän** kanssa. Pellingin saaristo oli Tovellet tärkeä jo lapsuudesta saakka. Meri ja saaret päätyivätkin moniin hänen töistään.

Syyskuun 24. päivä avautuvaan näyttelyyn tulee lisäksi yhteistyönä Tuusulan museon kanssa museoamanuenssi **Päivi Ahdeoja-Määtän** luomia Tove-aiheisia seinäkankaita. Niissä poikkeuksellisen monilahjakkaan taiteilijan elämää valotetaan eri kulmista – niin kuvataiteilijan, kirjailijan, sarjakuvapiirtäjän, kuvittajan kuin käsikirjoittajan. Tove ja meri -näyttelyssä voi vierailla maksutta 1.11. asti.

JANSSONIN värikäs elämä valtaa valkokankaat lokakuun 2. päivä, kun ensi-iltaan tulee TOVE-elokuva. Vuotalossa se esitetään 6.10. Valtaosin Helsingissä kuvattu elokuva ajoittuu 1940- ja 50-lukujen taitteeseen. Pääroolissa nähdään **Alma Pöysti** ja taiteilijan rakastettuina **Vivica Bandlerina** **Krista Kosonen** ja **Atos Wirta-sena** **Shanti Roney**.

Eikä sovi unohtaa muumejakaan, noita 75-vuotisjuhliaan viettäviä otuksia kavereineen. Vuotaloon ne saapuvat 16.10. animaatioelokuvasa **Muumit Rivieralla**. Koko perheen Käy Muumi-laaksoon -konsertit kuullaan 11.10. suomeksi ja ruotsiksi **Benny Törnroosin** johdolla. Teater Kojan esittää 19.10. näytelmän **Vem ska trösta Knyttet?** (Kuka lohduttaisi Nyytiä?)

Näyttelykokonaisuuteen kuuluu myös Vuotaloon kuuluvan Vuosaaren kirjaston Stagen keskustelu muumikirjojen filosofisista ulottuvuuksista, joita pohtimaan saapuu kirjailija **Jukka Laajarinne** 27.10. Aineistoa totta vieköön riittää: muumitarinoita on proosana sekä kuvakirjoina toistakymmentä ja sanomalehtien sarjakuvina peräti 1 500 sarjaa.

PYSYVÄMMIN Janssonin taidetta esittelee muun muassa HAM Helsingin taidemuseo, jossa ovat nähtävänä freskot **Juhlat kaupungissa** ja **Juhlat maalla** sekä muita hänen teoksiaan ja taustoittavaa tietoa.

Pitkään, ensi helmikuun loppuun, on myös esillä muuminäyttely Suomen kansallismuseossa (Mannerheimintie 34) oheistapahtumineen lukupiiristä keskusteluserjaan.

Eivätkä maamerkitkään onneksi noin vain kaatoa. Koska **Tove Jansson** (9.8.1914–27.6.2001) eli valtaosan elämästään Helsingissä, on täällä lukuisia häneen liittyviä teoksia ja paikkoja. Niistä on esimerkkejä viereisellä palstalla.

Vuotalon galleria (Mosaiikkitori 2) ma–to klo 8–20, pe klo 8–18, la klo 10–16 sekä tapahtumien mukaan, vapaa pääsy.

HAM Helsingin taidemuseo (Eteläinen rautatiekatu 8) ti–su klo 11–19, liput 12/10/0 e.

Maamerkit

Helsingissä on paljon Tove Janssonin elämään liittyviä paikkoja.

LAPSUUDENKOTI

Janssonin perhe asui vuosina 1914–1933 Katajanokalla osoitteessa Luotsikatu 4.

PUISTO

Lapsena Tove leikki Uspenskin katedraalin tuntumassa ja sen viereisessä puistossa, joka nimettiin vuonna 2014 **Tove Janssonin** puistoksi (Satamakatu, Kanavakatu 1).

KOULU

Toven koulu osoitteessa Korkeavuorenkatu 23 on nykyisin Design-museo.

LALLUKKA

Janssonit asuivat 1930-luvulla Lallukan taitelijakodissa osoitteessa Eteläinen Hesperiankatu 14.

ATENEUM

Opiskellessaan Suomen taideyhdistyksen piirustuskoulussa Ateenassa (Kaivokatu 2) vuosina 1933–37 Tove tutustui tulevaan elämäkumppaniinsa, taiteilija **Tuulikki Pietilään**.

SVENSKA TEATERN

Toven ystävä ja rakastettu, teatteri-ohjaaja **Vivica Bandler** toi muumit teatteriin vuonna 1949 (Pohjoisesplanadi 2).

ATELJEEKOTI

Tove eli ja työskenteli ateljeekodissaan Ullanlinnankatu 1:ssä vuodesta 1944 kuolemaansa saakka. Rakennuksen seinässä on reliefsi, johon **Viktor Jansson** ikuisti nuoren tyttärensä.

SUKUHAUTA

Janssonien sukuhaudan Hieta-niemen hautausmaalla (Meche-lininkatu 2) tunnistaa Viktor-isän veistoksesta *Maapallon päällä istuva poika*.

TAIDE

Toven sanotaan olleen mallina isälleen Viktor Janssonille tämän luodessa *Merenneitoa* (Eteläesplanadi 22), *Aallottarien* kookkaampaa merenneitoa (Esplanadin puisto) ja *Convolvulusta* (Kaisaniemen puisto). Toven omia töitä on esillä muun muassa HAM:issa.

SANO SILAKKA!

Stadin Silakkamarkkinoita vietetään Kauppatorin alueella 4.–10.10., kun silakkaa saapuu myymään liki 30 kalastajaa. Uusi Saaristolaistori tarjoaa lisäksi syyskauden makuja ja käsityöläistuotteita. Torikortteleiden ravintoloissa herkutellaan teemaan sopivilla annoksilla. Koronavirustilanteen vuoksi avajais- ja oheisohjelmaa ei järjestetä, ja pormestarin avajaispuhe esitetään verkossa. Lisätietoa: silakkamarkkinat.fi.

→ Tapahtumaohjelmaa päivitetään osoitteeseen silakkamarkkinat.fi.

Syyskuu

18.–19.9., 29.–30.9.

Ranskalaiset viivat (Making of Pyöveli 2)

Kanneltalo

Teatteriesitys laajenee taiteilijan työn kuvaamisen kautta kysymyksiin sinnikkydestä, lojaliteetista ja toiseudesta. Tyyllilaji on haikean ja absurdin huumorin läpäisemä dokumentaarisuus. Liput 15/12 e, lippu.fi.

19.9.–28.11.

Illallinen ystävien kesken

Studio Pasila

Miten pariskunnan ero vaikuttaa ympärillä oleviin ihmisiin? Sari Siikanderin ohjaama näytelmä käsittelee eroa tunnistettavasti ja huumoria unohtamatta. Liput 17,50–35 e, teatterin lippumyy-mälä ja Lippupiste.

JANNE MIKKILÄ

Kaupunginteatterin Illallinen ystävien kesken -esityksen päärooleissa nähdään Risto Kaskilahti (vas.), Pihla Penttinen, Carl-Kristian Rundman ja Ursula Salo (ylhäällä).

23.9., 25.–27.9.

The Veil Project – akrobaattien matka ihmismieleen

Stoa

Esitys vie sisäiseen maailmaan, joka näyttäytyy päällekkäisten ja muuttuvien pintojen, köysien, varjojen, projisointien ja liikkeen vyyhtinä. Liput 25/12/6 e, lippu.fi.

24.–27.9.

Lähimatkailupäivät

Uusimaa

Lähimatkailupäivien aikana voi vierailla vaikka Helsingin luolakeskittymässä Kivikossa (26.9. klo 11), kokea pimeäajelun Helsingin edustalla RIB-pikaveineellä (24.9. klo 20.30) tai perehtyä Lapinlahden sairaalan historiaan (24.9. klo 13). Lisätiedot: lahimatkailupäivät.fi.

RAISA RANTA

Luontoon kirjastoon

LUONTO yllättää Oodissa. Keskustakirjastossa voi kulkea pitkospuita lehtometsän hämyyn tai kukkean niityn syliin. Linnunlaulu rauhoittaa kiireisen mielen. Elämyksellinen *Oodi Helsingin luonnolle* -ilmaisnäytely on avoinna osallisuustila Bryggassa marraskuun loppuun.

”Toivomme kävijöiden havahtuvan huomaamaan sen, kuinka ihmeellisen kaunis on aivan tavallinen luonto, kun vain pysähtyy aistimaan sitä. Pelkästään puunrunko saattaa olla uskomattoman kaunis kaikkine kuvioineen. Luvassa on monenlaisia

yllätyksiä”, vihjaa tiimipäällikkö **Kaisa Pajanen** näyttelyn toteuttaneelta Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta.

Kuultavissa on asukkaiden tarinoita yllättävistä hetkistä luonnossa. Tietoa saa kolmella kielellä. Visuaalinen ilme perustuu Helsingissä otettuihin valokuviin. Kävijät voivat lisätä Helsingin luonnosta ottamia kuvia näyttelyn kuvavirtaan tallentamalla ne Instagramiin tunnisteilla #oodihelsinginluonnolle, #helsinginluonto tai #helsinkinature. Lisätiedot: hel.fi/brygga.

30.9. klo 17–19

Soita ja opi kansantansseja: Portugali & Puola

Caisa

Työpajassa voi opetella tanssimaan tai soittamaan tanssien taustaksi. Kaikenlaiset soittimet ja tanssitaidot ovat tervetulleita. Toimii kielillä englanti, suomi, espanja ja arabia. Vapaa pääsy.

Lokakuu

3.10. ja 10.10.

Lavatanssit ja TanSSIPäivä

Maunula-talo

Lavatansseja tahdittaa 3.10. Swing Memories-orkesteri solistinaan Anne Jääskeläinen.

PAULI JUUPPI

Maunula-talossa tanssitaan.

Syysloma alkaa 10.10. Tanssipäivällä. Aamupäivällä on muskareita, iltapäivällä DJ Academy Helsingin vetämä dj-työpaja nuorille ja illalla diskotanssit. Tapahtumat ovat kaikille avoimia ja ilmaisia, mutta niihin on ennakkoilmoittautuminen.

6.10.–15.11.

Dylan Ray Arnold ja Océane Bruel

HAM Helsingin taidemuseo HAMin loppuvuoden näyttelyt aloittavat Dylan Ray Arnold ja Océane Bruel 6.10.–15.11. Perttu Saksan töitä on esillä 13.11. alkaen kevääseen asti. Lallukan taiteilijoiden töitä nähdään 13.11. alkaen aina elokuuhun 2021 saakka. Liput 0/10/12 e.

6.–10.10.

Helsinki Early Music Festival Kanneltalo

Barokkimusiikkifestivaali tuo Kanneltaloon barokkimusiikkia sekä taiteiden välistä vuoropuhelua. Liput: lippu.fi.

Lisää
tapahtumia

hel.fi

myhelsinki.fi

9.10. klo 19

A la Malmi: Litku Klemetti Malmitalo

Litku Klemetti on lauluntekijä Sanna Klemetin hävytön alter ego sekä viisihenkinen yhtye, jonka juuret ovat undergroundissa ja omaehtoisessa tekemisessä. A la Malmi on Malmitalon uusi klubisarja konserttitalissa. Liput 21,50/16,50 e, lippu.fi.

NAUSKA

Duo Ali Saad & Sanna Salmenkallio

9.10. klo 19

Duo Ali Saad & Sanna Salmenkallio ja Muqam Band Vuotalo

Irakilais-suomalaisen duon illassa ikivanha arabirunous kohtaa suomen ja englannin kielen, orientaalin runsaus pohjoisen minimalismin. Luvassa on arabialaista folklorea, popia uusien sovitusten ja duon uusia sävellyksiä. Liput 10/8 e, lippu.fi.

16.10.2020–29.8.2021

Ismo Hölttö – valokuvia 1960-luvun Helsingistä

Hakasalmen huvila

Mustavalkoiset valokuvat 1960-luvun Helsingistä herättävät henkiin ihmiset ja arjen pienet yksityiskohdat. Liput 0/10/12 e.

ISMO HÖLTÖ

Sadan markan villat 1965

0 Senaatintorin kullalla sijaitsevaan Helsingin kaupunginmuseoon on aina vapaa pääsy.

5 Helsingin kaupunginmuseon lisäksi neljä muuta museota kuuluvat museoperheeseen: Hakasalmen huvila, Ruiskumestarin talo, Työväenasuntomuseo ja Ratikkamuseo.

481 208 ihmistä kävi museoperheen viidessä museossa vuonna 2019. Viime vuosi oli kaupunginmuseolle jo neljäs kaikkien aikojen ennätysvuosi peräkkäin.

9 Työväenasuntomuseossa yhdeksän hellahuonetta on sisustettu eri aikakausien kodeiksi.

60 178 valokuvaa selattavissa helsinkikuvia.fi-palvelussa. Kuvat menneiltä vuosikymmeniltä.

16.10. klo 19

Ulla Tapaninen:
Lava-ammunta VI
Malmitalo

Kun Ulla Tapaninen tarttuu arjen ilmiöihin, on luvassa hillitöntä komiikkaa ja teräviä huomioita. Liput 15/12 e, lippu.fi.

15.–17.10. klo 19, 18.10. klo 15
TeatteriQo: Pilvien paino – nukketeatteria aikuisille
Caisa

Esitys yhdistelee tapahtumia kirjailijoiden Elvi Sinervon ja Irene Nëmirovskyn elämästä ja teosten maailmasta aistikkaasti, nukketeatterin keinoin. Ikäsuositus 15+, esityskielet suomi, venäjä ja ranska. Liput 10/6 e, lippu.fi.

20.10.–20.11.

Kirjahyllyelämää

Maunula-talo ja Vuotalo

Lukutoukat Kirsi ja Sirpa valitsevat vuoden jokaiselle kuukaudelle teeman ja siihen sopivan kirjan, jonka mukaan aikovat elää. Sekopäisen vuoden aikana käydään läpi niin urheiluhulluus, sijoituskuviot kuin hiipuvan liekin elvytys ja samalla etsitään itseä ja vastauksia elämän suuriin kysymyksiin. Vuotalo 20.10. klo 14, Maunula-talo 29.10., 5.11., 7.11. ja 20.11. klo 19. Esitykset ovat maksuttomia.

Kirsin ja Sirpan kirjahyllyelämää

26.10. klo 17.30–19

Miten ymmärtää ja ennustaa säätä
Oodi

Ylimeteorologi Henri Nyman esittelee vuodenaikojen sää-

Kulmat ennen ja nyt

KRUUNUNHAAN katukuvaa rikastuttavat vanhat valokuvat, jotka kaupunginmuseo kiinnitti sähkökaappeihin pysyväisnäyttelyksi. Kuvat muistuttavat alueen historiasta. Osa kuvista oli mukana kaupungin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin yleisöäänestyksessä. Siihen osallistui yli 700 asukasta.

Voittajakuvat sijaitsevat osoitteissa Kristianinkatu 19 (pariskunta Kristianinkadun sisäpihalla, Signe Brander 1907), Pohjoisranta 10 (luistelijat kahvituolla), Meritullinkatu 28 (lapsia leikkimässä Meritullinkadulla, Eeva Rista 1971).

Kuvan luistelijat ovat kahvilla Pohjoisrantaan luistinradalla vuonna 1906. Taustalla vasemmalla näkyy Borgströmin tupakkatehtaan rakennuksia, palatsimainen Standertskjöldin talo, Bäckin talo ja oikealla Pohjoisranta 10 kulmatorneineen – vanha kuva on nyt samaisessa osoitteessa sähkökaapin kyljessä.

ilmiöitä ja antaa vinkkejä, miten tietää tulevasta säästä enemmän. Vapaa pääsy.

28.10. klo 19

Stoa Black Box:
Janne Masalin & Olivera
Stoa

Stoan Black Box -klubilla tarjoilee Olivera elektropophenkitä musiikkia ja Masalin audiovisuaalisen elämyksen. Liput 15/12/10 e, lippu.fi.

Marraskuu

2.11. klo 18

Kirjailijavieraana
Terhi Kokkonen

Itäkeskuksen kirjasto
Muusikkona tunnetun Terhi Kokkonen esikoisromaanin Rajamaa on kuvattu sanoilla "Twin Peaks kohtaa Nukkekodin". Esikoiskirjailijaa haastattelee Päivi Hytönen. Vapaa pääsy.

12.–14.11.

Tiedettä ja taidetta
Maunula-talo

12.–13.11. tapahtumassa vierailevat kirjailija- ja tieteenkijävieraat, mm. Kirsi Lehto. Flowers of

life -taidelavastusryhmä tuo pimeässä hohtavan taiteensa yleisön iloksi ja Lovi ambientklubin live-esitys täyttää talon. Lauantaina 14.11. vuorossa on Heureka tiedeshow Sähköä ilmassa, jossa muun muassa tutkitaan ihmisen sähköjohtavuutta ja nähdään maailman pienin sähkökitara. Tarjolla on työpajojakin.

13.11.2020–28.3.2021

Musiikin paikkoja
Helsingin kaupunginmuseo
Omaehtoisia musiikin paikkoja 2000-luvun Helsingissä esittelevä Tiloissa-näyttely perustuu kaikille avoimeen aineisto- ja muistitietokeruuseen.

Konttiukio, Pajafest 2012

Minun tärppini

Annika Kukkonen
Yleisötyön tuottaja
Helsingin kaupunginorkesteri

1.

Kummilapsikonserit

Työsyksyssä odotan ensikoh- taamisia uusien 2020 syntyvien kummilastemme ja heidän vanhempiensa kanssa. Kummilapsikonserit eivät maksa mitään ja niitä järjestetään syksyn aikana eri puolilla Helsinkiä. Perheet pääsevät mukaan ilmoittamalla lapsensa Kulttuurin kummilapseksi osoitteessa kummilapset.hel.fi.

2.

Kolibri Festivaali

Ystäväni esiintyy näillä festivaaleilla ja koko ohjelma vaikutti tosi mielenkiintoiselta! Luvassa on työpajoja, sadunkerrontaa, performansseja, näyttelyitä ja paa- neelikeskusteluja koko perheelle. *Kolibri – Kulttuurisen moninaisuuden festivaali perheille 23.–29.9. mm. Caisassa ja Malmitalossa.*

3.

Talvipuutarha

Innostuin viime keväänä, kuten moni muukin, puutarhan hoitamisesta. Talvipuutarhassa voi ihaila muiden kätten töitä. Olen jo pienenä vaunuista katsellut Talvipuutarhan kauniita kasveja, kun vietimme siellä äidin kanssa aikaa asuessamme hetken Kalliossa. *Talvipuutarha, Hammarskjöldin tie 1A.*

Pormestarin asukasilta järjestetään Kannelmäen alueen asukkaille lokakuun 29. päivänä. Koronatilanteesta riippuen tilaisuus pidetään joko yleisötilaisuutena Kannelmäessä tai verkkolähetyksenä Helsinki-kanavalla.

Tietoa tilaisuudesta saa lokakuussa Kannelmäen asukkaille kotiin jaettavasta kutsusta ja kaupungin verkkosivuilta hel.fi.

Ensimmäisellä kierroksella asukkaat äänestivät OmaStadissa 44 hanketta toteutettaviksi 4,4 miljoonan euron budjetilla.

Tekonurmikenttä Arabian peruskoulun vieressä palvelee alueen toimijoita.

Kutsuvene kuljetti kesällä kävijöitä Vartiosaareen.

NINA MOUHU

PAAVO JANTUNEN

Asukkaiden oma kaupunki

OSALLISTUVAN budjetoinnin ensimmäisellä kierroksella on kesän aikana toteutettu asukkaiden toiveita kukkaistutuksista leikkipuiston liikuntavälineisiin ja jalkapallokentästä osittain aurinkovoimalla toimivaan kutsuveneeseen.

Yksi helsinkiläisten toteutuneista ideoista oli Arabian peruskoulun viereiselle hiekkakentälle rakennettu tekonurmikenttä. Se on ensimmäinen biohajoavalla rouheella toteutettu tekonurmikenttä Helsingissä. Kun täyttöaineena käytetään biohajoavaa rouhetta kumirouheen sijasta, niin ennaltaehkäistään myös mikromuovien leviämistä vesistöihin.

Muita esimerkkejä toteutuneista hankkeista ovat 3D-tulostinten hankinta Malmin, Viikin, Pukinmäen, Puistolän ja Jakomäen kirjastoihin, Aurinkolahden uimarannalta poistetut vedenalaiset kivet sekä kaupunkilaisten valvottuun

iltakäyttöön avattavat koulujen teknisen työn tilat, jotka sijaitsevat Vattuniemen ala-asteen koululla, Pikku-Huopalahden ala-asteella, Hieta-kummun ala-asteella, Itäkeskuksen peruskoulussa ja Maunulan ala-asteella.

Osa suuritöisistä hankkeista odottaa vielä rakentamista, joten niiden valmistuminen menee seuraavan vuoden puolelle. Tällaisia vaativampia hankkeita ovat esimerkiksi uimalaituri Vattuniemeen ja Valpurinpuiston uudistaminen Meilahdessa.

OMASTADIN AVULLA toteutettu idea ja sen kokeilu voi olla merkityksellinen ja monistettavissa useampaankin paikkaan, kuten kutsuvenekokeilu. Kesällä kokeiltiin liikennöintiä pienellä kutsuveneellä Reposalmen yli Vartiosaareen. Helsingin kaupungin vesiliikenneasiamies **Tapio Rossi**

kertoo, että kokeilu toimi palautteen perusteella todella hyvin.

”Se on hienoa, koska kyseessä on ensimmäinen täysin sähkökäyttöinen vene Helsingin vesiliikenteessä. Ehkä tämän kokeilun myötä otetaan vastaavia käyttöön muuallakin Helsingissä, jolloin saaret ovat yhä useamman ulottuvilla”, sanoo Rossi.

OMASTADI ON myös yhteinen ideapankki, sillä kaikki ideat käydään läpi, vaikka ne eivät olisikaan päässeet mukaan toteutusvaiheeseen saakka. Kaupunkiympäristön toimialan projektipäällikkö **Sini Tiainen** mukaan asukkaiden toiveita kuunnellaan yhteissuunnittelun kautta, vaikka se haastaa omia toimintatapoja ja linjauksia. ”Osallistuva budjetointi OmaStadin tapaan kehittää selvästi myös toimialoilla tehtävää työtä”, sanoo Tiainen.

OmaStadi on tehnyt historiaa jo ensimmäisellä kierroksella, sillä vuoden 2019 äänestys oli Suomen suurin koskaan toteutettu julkisen sektorin digitaalisia kanavia hyödyntäen hoidettu äänestys. Osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö **Johanna Seppälä** on iloinnut siitä, miten hienosti helsinkiläiset ovat lähteneet mukaan OmaStadiin.

”Ensimmäisen kierroksen opeilla toinen kierros on entistä sujuvampi”, sanoo Seppälä.

Unelmien Helsinki ideoidaan yhdessä

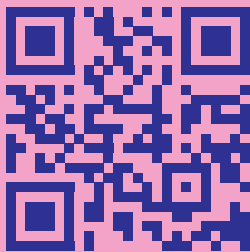
LOKAKUUSSA kaikki kaupunkilaiset saavat taas ideoida vapaasti. Kaikenlaiset ideat ovat tervetulleita, ja niistä kehitetään kevään aikana yhdessä kaupunkilaisten kanssa äänestykseen meneviä ehdotuksia.

Ideat jätetään omastadi.hel.fi osoitteeseen, josta löytyvät myös tarkemmat tiedot ideoiden kriteereistä.

OMASTADIN toisella kierroksella Helsinki käyttää 8,8 miljoonaa euroa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen. Kaupunki on jaettu seitsemään alueeseen, joille määräraha on jaettu asukasmäärän mukaan. Lisäksi voi esittää ideoita koko kaupungin kehittämiseksi, jolloin käytössä on yhteensä 1 760 000 euroa.

LOKAKUUSSA ideoidaan, äänestysvaihe on syksyllä 2021.

Vallitsevasta pandemiasta johtuen osallistuvan budjetoinnin ideointivaiheen aikataulu saattaa muuttua. Mahdollisista aikataulumuutoksista tiedotetaan omastadi.hel.fi -palvelussa ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla hel.fi.

OmaStadi
Unelmien Helsinki
tehdään yhdessä.

Helsinki

Skannaa lisätietoa

QR-koodi laukaisee lisätyn todellisuuden videon avautumaan kuvan päälle. Kannattaa tsekata!

Helsingin kaupungilla on seitsemän stadiiluotsia, joista kukin työskentelee yhdessä suurpiirissä. Heidän tehtävänä on edistää kaupunkilaisten osallisuutta. Keskisen alueen stadiuluotsi on 21.9. alkaen **Gritten Naams**. Muut luotsit ovat **Outi Rissanen, Ella Tanskanen, Belinda Barbato, Pauli Saloranta, Silja Lindblad ja Jarkko Laaksonen**.

→ hel.fi/stadiuluotsit

Kaupungin kolme yritysluotsia, **Heidi Lih, Jukka-Pekka Tolvanen ja Suvi Tuiskunen**, aloittivat tehtävässään kaksi vuotta sitten. He lisäävät kaupungin ja yritysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä.

→ hel.fi/yritysluotsit

Stadilla duunissa

Mikä on parasta työssäsi, yöluotsi **Salla Vallius**?

"Parasta on se, että pääsen tekemään niiden asioiden kanssa töitä, jotka itselleni ovat merkityksellisiä eli auttamaan yöelämää voimaan hyvin", kertoo Salla Vallius.

✍️ **Aki Laurokari**
📷 **Kimmo Brandt**

Olen ennen ollut elävän musiikin edunvalvontajärjestön LiveFIN ry:n toiminnanjohtajana, joten yö on ollut pitkään jo osa omaa työtäni. LiveFINissä olin tekemässä selvitystä Helsingin kaupungin yön potentiaalista ja innostuin, kun kaupunki oli kiinnostunut tästä aiheesta. Koin, että kaupungilla töissä ollessa voin päästä vaikuttamaan yöaikaan toimivien tahojen hyvinvointiin.

Työhöni kuuluu tutkia, hahmottaa ja kehittää vuorokauden myöhäisemmän ajan toimintoja. Puhun yön puolesta erilaisissa yhteyksissä, luon verkostoja ja nostan asioita pinnalle. Tavoitteenä on päästä kokeilemaan erilaisia pilotteja, jotka parantavat ja monipuolistavat yöllistä palvelutarjontaa. Ne voisivat olla vaikka yömuseo tai kokeilu siitä, että museot olisivat myöhempään auki. Tai voisi miettiä, miten eri kaupunginosissa olisi yhteisöllisyyttä lisääviä iltakahviloita tai voisiko ilta-aikaan asemanseutua elävöittää taiteella.

Parasta työssäni on, että pääsen laaja-alaisesti tekemään yhteistyötä enkä ole sidottu esimerkiksi ainoastaan kulttuurin kontekstiin. Teen yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan sekä yritysten ja yhdistysmaailman kanssa. Joka päivä tulee opittua jotain uutta.

Haastavinta työssäni on tuoda yö esille uudesta näkökulmasta, muuttaa ajattelutapoja ja löytää keinoja, miten yön merkitys avautuu erilaisille kohderyhmille. Helposti ajatellaan, että yö on vain bailaamista, mutta sehän on vain pieni osa sitä.

Helsingin yöelämä on lähellä, saavutettavaa, turvallista ja mahdollistaa tilan erilaisille identiteeteille ja ilmaisulle. Helsingissä kaikki on aika lähellä ja täällä on turvallista. Helsingin yö on myös monipuolista eli voi mennä vaikka yöksi saareen, lähteä luontoretelle tai mennä underground-bileisiin.

Olen ylpeä siitä, miten suuri joukko luovia ihmisiä Helsingissä toimii ja miten heidän innovaationsa värittävät tätä kaupunkia ympäri vuoden ja luovat sille sielun.

Joskus ottaa päähän, että yötä mustamaalataan turhaankin. Helposti nostetaan esiin negatiivisia asioita ja unohdetaan positiiviset ilmiöt. Se on demonisoitu ajanjakso, vaikka yhtä lailla päivällä tapahtuu rikoksia kuin yöaikaan.

Terveiseni helsinkiläisille. Omaa asuinaluettaani voisi katsoa yökiikareilla ja miettiä millaisia toimintoja siellä on eri vuorokaudenaikoina. Voi miettiä, puuttuuko sieltä jotain.

3 X VINKIT HELSINGIN SYYSYÖHÖN

1. Tähtitaivaan katselu Taivaskalliolla.

2. Loppusyksystä avautuva Hämeentie ja niin sanottu Hämeentiehopping.

3. Keikka Maunulatalossa. Siellä järjestetään esimerkiksi Maunula-Mysteeri-nimistä klubia.

Ota yhteyttä:
salla.vallius@hel.fi

Laadun- tarkkailijoilta risuja ja ruusuja

PUUTTEELLISESTI merkityjä työmaita ja esteellisiä vessoja, joiden olisi pitänyt olla esteettömiä. Siinä esimerkkejä laaduntarkkailijoiden kesällä tekemistä havainnoista.

Kaupunki palkkasi viime kesäksi 25 työntekijää laaduntarkkailuun. He tekivät heinäkuussa havaintoja katutöiden sujuvuudesta ja palveluiden toimivuudesta.

PALVELUITA arvioineen ryhmän vetäjä **Weera Kulp** kertoo, että esteettömyys nousi usein esiin.

"Havaitsimme esimerkiksi esteellisiä esteettömiä vessoja. Positiivisista asioista eniten nousi esille kaupungin toimipisteistä saatu hyvä asiakaspalvelu", Kulp kertoo.

Palveluiden laatua tarkkaileet testasivat kesän aikana eri toimialojen palveluita, kuten liikuntapaikkoja, kirjastoja, neuvoloita ja hammashoitoja. He havaitsivat itse ja haastattelivat asiakkaita.

KATUTÖIDEN laatua tarkkailemaan pestattiin teknisen alan opiskelijoita. Heidän esihenkilönsä oli kaupunkiympäristön toimialalta projektinjohtaja **Jyrki Paavilainen**. Laaduntarkkailijoiden tekemät huomiot eivät olleet kovin mairittelevia.

"Isoin huomio oli se, että työmaat ovat huonosti järjestelty, erityisesti jalankulkijoiden näkökulmasta. Yhtenä yksittäisenä, mutta aika merkittävänä huomiona oli, että työmaakyltit puuttuivat yli puolesta kaikista työmaista", Paavilainen kertoo.

"Tunnistamme sen, että kaupungin pitää laittaa oma pesä kuntoon. Kaikkien toimijoidemme tulee ymmärtää, miten täällä toimitaan", hän jatkaa.

Laaduntarkkailijoiden tekemiä havaintoja käytetään palveluiden ja katutöiden kehittämisen pohjana.

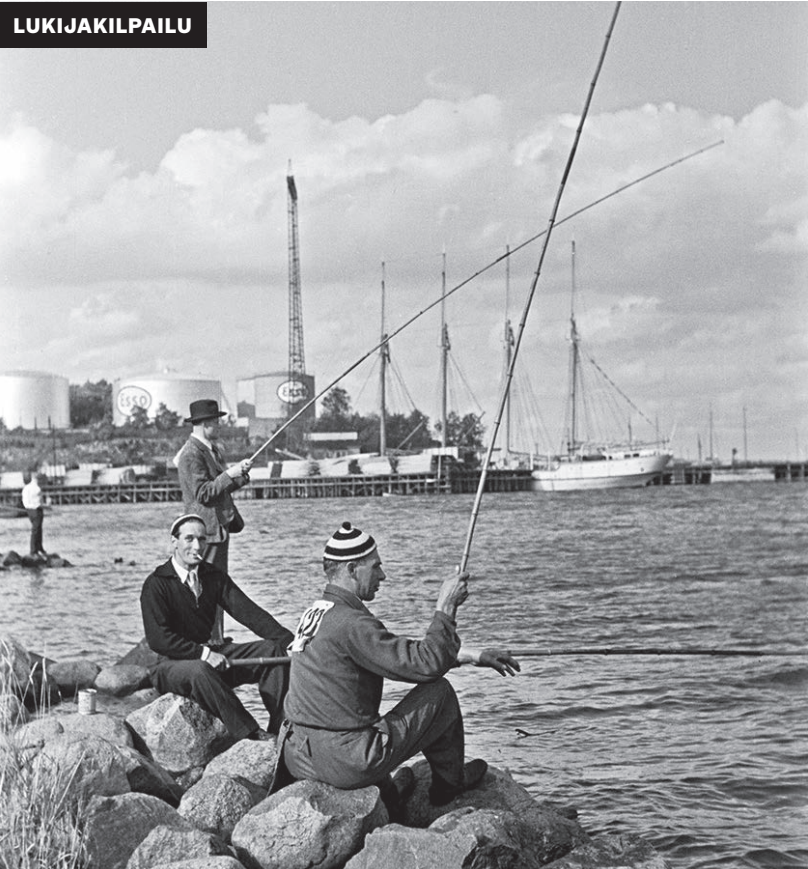
Lukijan sanoin

Runeberginkadun miljöö on tuttu, koska perheeni asui Kampinkatu 4–6:ssa (nyk. Urho Kekkosen katu) vuodesta 1948 vuoteen 1964, jolloin taloon muuttivat eläkekasat. Talossamme oli melkoinen määrä lapsia. Me vanhat kampinkatulaiset tapasimme

50 vuotta muuttomme jälkeen, ja sen jälkeen olemme kokoontuneet vuosittain. Uusi kadunnimi juontanee siitä, että pääministeri Urho Kekkonen asui numerossa 6, ja poikansa perheineen myöhemmin.

MARJATTA MUSTALA

LUKIJAKILPAILU

lukijakilpailu.
helsinkilehti@hel.fi

Helsinki-lehti,
Lukijakilpailu,
PL 1, 00099 Helsingin
kaupunki

Lukijakilpailun
on tuottanut kaupungin-
arkiston erikoistutkija
Martti Helminen.

EINO HEINONEN/
HELSINGIN KAUPUNGIN-
MUSEO

RUNAR URBANS/HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Kadonnutta kaupunkikuvaa

Helsingiläismiehet osallistuivat kalastuskilpailuun erään helsingiläisen saaren rannalla 1950-luvulla. Missä nykyisin varsin erinäköisessä maisemassa valokuvaa- ja ikuisti nämä ajalle tyypilliseen tyyliin pukeutuneet kalamiehet, joista yhdellä on puku ja liekihattu, toisella veritytelyasu ja pipo?

Vastaukset pyydetään lähettämään 29.10. mennessä sähköpostilla (lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi) tai postitse (Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne, jos haluatte osallistua kirjapalkinnon arvontaan.

Vastaus viime kysymykseen

Viime kilpailussa oli näkymä vuodelta 1962 Kampista pitkin Runeberginkatua kohden Etu-Töölöä. Kuvaa hallitsi Kampin niin kutsuttu kaasukello, kaupungin kaasulaitoksen toinen kaasuväkä, joka purettiin vuonna 1967.

Alkuaan kaasukello oli kaunis ja näyttävä julkisivun kapeine ikkunoineen, jotka sodan pommitusten pelossa muurattiin umpeen syksyllä 1939. Rakennus ehti rappeutua pahoin ennen purkamista.

Kaasukellon hoitajan rakennus säilyi tontilla pienen puistikon ympäröimänä vielä vuosia kaasukellon jälkeen. Kun niin sanottu Kampin kolmio rakennettiin, rakennus ympäröivine puineen hävitettiin, vaikka alueen suunnittelijat toivoivatkin säilyttämistä.

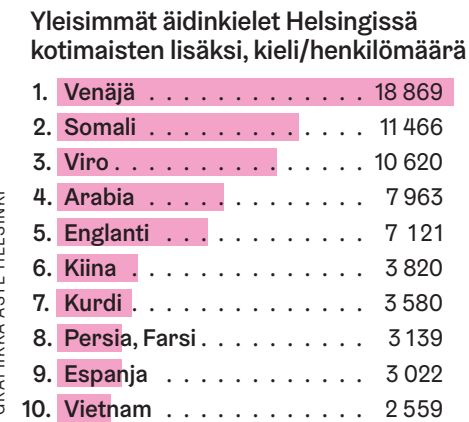
Kaupungin toinen kaasukello sijaitsee Sörnäisten rannassa ja aiotaan säilyttää kulttuuri- käyttöön. Näin on tehty monissa Euroopan vanhoissa kaupungeissa.

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Helinä Tuominen** – onnittelumme! Kirjapalkinto on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallistujille!

KAaksi Kysymystä

Hei, helsingiläinen!

- 1. Mitä kieliä käytät äidinkielen lisäksi viikoittain puhuessasi, lukiessasi tai kirjoittaessasi?
- 2. Käytätkö muita kieliä äidinkielen lisäksi keskustellessasi ystäviesi, työtovereittesi tai läheistesi kanssa?

GRAFIikka Aste Helsingi

Lähde: Helsingin aluesarjat (aluesarjat.fi), tilanne 31.12.2019.

Ellen Haakana
Munkkiniemi

- 1. Äidinkieleni ruotsin lisäksi käytän suomea, englantia ja ranskaa.
- 2. Puhun suomea.

Heikki Tulkki
Kruunuvuorenranta

- 1. Käytän ruotsia ja englantia, usein myös saksaa ja ajoittain espanjaa.
- 2. Työtovereitten kanssa puhun ruotsia ja ajoittain englantia tai saksaa.

Aino-Maija Alanko
Puistola

- 1. Käytän englantia ja jonkin verran ruotsia.
- 2. Puhun englantia ja lisäksi joskus saksaa.

Hernesaareen rakennetaan kiskot vaihteittain. Osuus Telakkakadulta Eiranrantaan valmistuu vuoden päästä ja tulee osaksi linjaa 6. Hernesaaren kärkeen asti edetään alueen rakentamisen tahtiin.

Ensi vuonna on tarkoitus saada käyttöön Jätkäsaarella linjan 9 uusi rataosuus Länsiterminaalille, kun Atlantinkadun ja -sillan työt saadaan päätökseen. Toisessa päässä linja 9:ää pidennetään parhaillaan Ilmalan aseman tuntumaan, ja töiden arvioidaan valmistuvan kesällä 2022. Jätkäsaareen suunniteltujen linjojen 7 ja 8 muutosten pitäisi olla valmiina vuoteen 2023 mennessä.

Kalasataman ja Pasilan väliä raitiovaunujen kaavaillaan liikennöivän vuonna 2024, ja kantakaupungin ja Kruunuvuoren väliä vuonna 2026.

Rautainen selkäranka

Raitiovaunut ovat metron kanssa kantakaupungin joukkoliikenteen selkäranka. Raitiotieliinjoja on 11.

✍️ Tiina Kotka

Säännöllinen raitiotieliikenne

alkoi Helsingissä 21. kesäkuuta 1891.

Raitiovaunut olivat aluksi hevosvetoisia, kuten Pohjoisesplanadilla 1890-luvulla kuvattu vaunu.

DANIEL NYBLIN/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Päästöt

Raitiovaunut kulkevat sähköllä, jonka ne ottavat raiteiden päällä kulkevasta ajojohtimesta.

Esteettömyys

Koko raitiovaunukalusto on vara- ja museovaunuja lukuun ottamatta matalalattiaista.

HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Katu- vai pikaraitiotie?

Helsingin raitiotieverkko on katuraitiotie, ei pikaraitiotie. Pikaraitiotieliikenne on nopeampaa, sillä muun muassa sen pysäkkivälit ovat pidempiä, koska linjaa käytetään pidempiin matkoihin. Itäkeskuksesta Keilaniemeen rakennettava Raide-Jokeri on pikaraitiolinja.

Raitiotieverkkoa

on noin **50** kilometriä.

ARTO WIKARI/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Raideleveys

Raitiovaunut 1 000 mm

Metro 1 522 mm

Suomen rataverkosto pääosin 1 524 mm

ARTO WIKARI/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Liikennöintiajat

ma-la 5.30–01.30

su 6.00–01.30

* Ensimmäiset ja viimeiset raitiovaunujen lähdöt päätepysäkeiltä, on linjakohdaisia eroja.

TUUKKA JÄRÖVÄ/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Noin **60** miljoonaa raitiovaunumatkaa vuodessa, arkipäivisin noin **200 000**.

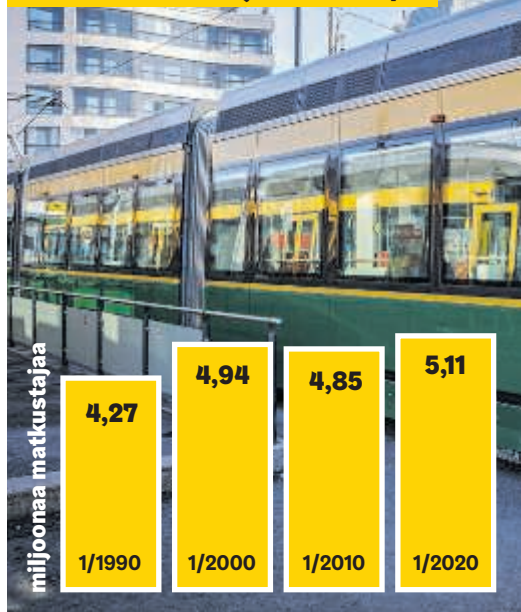

TOMMI TUOMI/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Noin **450** raitiovaununkuljettajaa sekä **16** raitiovaunua ja metroa ajavaa kaupunkiraideliikennekuljettajaa (HKL).

Matkustajamäärät

Raitiovaunuun nousijoiden määrä/kk

miljoonaa matkustajaa

ANTTI PULKKINEN/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Missä menossa nyt?

Live-karttanäkymä raitiovaunuista on osoitteessa **sporati.fi**

Toteutus on Sampsa Kurosen, Esa Hallanoron, Heikki Poran ja Hannu Leinosen.

Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL) vastaa raitiovaunujen liikennöinnistä ja vaunukalustosta. Raitioliikenteen suunnittelee ja tilaa Helsingin seudun liikenne (HSL).

32 Ota yhteyttä!

Täältä saat tietoa kaupungin palveluista

Koronaepidemian vuoksi tarkista päivittyvät tiedot osoitteesta hel.fi.

Helsingin kaupunki
p. 09 310 1691 (vaihe), hel.fi
Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi

Helsinki-info, kaupungin neuvonta
Tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuutto-asiasta ma-to 9-16 ja pe 10-15, p. 09 3101 1111
Chat: www.hel.fi
Keskustakirjasto Oodi, Töölönlahdenkatu 4, ma-to 9-18 ja pe 10-18
International House Helsinki (IHH), ma-to 9-16 ja pe 10-16, toistaiseksi vain ajanvarauksella.
Neuvontaa myös kaupungin eri alueilla, lue sivu 6.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Terveysasemat
Terveysasemakohtaiset numerot ja chat osoitteessa hel.fi/terveysasemat

Omaolo
Oirearviot osoitteessa omaolo.fi

Päivystys
Kun oma terveysasema on kiinni, soita ensin Päivystysapuun, p. 116 117

Terveysneuvonta
Tietoa Helsingin terveyspalveluista ja terveysneuvontaa 24/7, p. 09 3101 0023

Koronaneuvonta
Tietoa koronaviruksesta, joka päivä 8-18, p. 09 3101 0024

Neurolat
Arkisin 8-14, p. 09 3105 5530
chat: hel.fi/perheentuki

Hammashoito
Kiireellinen hammashoito, p. 09 3105 1400
ma-pe 7-14. Iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito Haartmanin sairaalassa, Haartmaninkatu 4, rakennus 12. Ajanvaraus p. 09 4717 1110 arkisin 14-21 ja viikonloppuisin ja arkipyhinä 8-21. Soita ennen päivystykseen menoa, jotta hoidon tarpeen kiireellisyys voidaan arvioida. Chat: hel.fi/hammashoito

Seniiori-info
Arkisin 9-15, p. 09 3104 4556, seniiori.info@hel.fi, chat: hel.fi/seniorit

Sosiaalipalvelut
Sosiaalineuvonta, p. 09 3104 4400, ma-pe 9-16. Chat: hel.fi/sosiaalineuvonta
Sosiaalipäivystys iltaisin ja viikonloppuisin p. 020 696 006

Kriisipäivystys
Äkillisissä kriisitilanteissa 24/7 p. 09 3104 4222

KASVATUS JA KOULUTUS

Päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot,

peruskoulut, lukiot ja ammatillinen koulutus: neuvonta, p. 09 3104 4986, ma-pe 10-12 ja 13-15. hel.fi/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala

ASUMINEN JA YRITTÄMINEN

Neuvontaa vuokra-asunnon hakuun:
Stadin asunnot, neuvonta (Hekan vuokra-asunnot) Työpajankatu 8 (huom. uusi osoite) ma-ti 8.15-12, ke-to 12-15 ja pe 10-14
Puhelinpalvelu 09 3101 3030 ma-ti 12.30-15.30, ke-to 9-12 ja pe 10-12
Chat: stadinasunnot.fi, ma-to 9-15 ja pe 10-14
Sähköposti: stadinasunnot@hel.fi

Neuvontapalveluja yrittäjille sekä yrittäjiksi aikoville
NewCo Helsinki, p. 09 3103 6360, newco.helsinki.fi

LIIKENNE JA KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

HSL joukkoliikenne p. 09 4766 4000
ma-pe 7-19, la-su 9-17

Kadut, viheralueet ja pysäköinti
p. 09 3102 2111 ma-to 8.15-16 ja pe 10-15
hel.fi/palaute

Matkailuneuvonta
Helsingin päärautatieasema, Länsisiipi, Elielinaukio 3, ma-pe 9.30-17.30 ja la-su 10-16, p. 09 3101 3300.
Chat: MyHelsinki.fi, päivittäin 9-16.
Sähköposti: helsinki.touristinfo@hel.fi

